

14de Aarg.

1883.

26de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig. og underholdende Læsning.

Udgivet af A. Thronsen.

15de Juli. — 13de Hefte.

Decorah, Iowa.

Vaa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the P.-O. at Decorah as 2nd class postal matter.

„For Hjemmet“,

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Det indeholder et afvejlende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Reisebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt

Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.

Det udkommer med to Aft i Omflag to Gange om Maanedn (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.25) om Aaret i Forstud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago), eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subskribenter behage at melde sig snarest muligt.

Adresse: R. Thronhjens, Box 1014, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mandts Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paalidelig.

7 forudbetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00.

 Real Estate for Sale. I have for Sale Town property and improved Farms and can suit almost any kind of wants in this line. The said property is situated in and around the City of Decorah, Winnesheik Co., Iowa. Prices low and terms to suit purchaser.

Apply to
(13 t. f.)

E. P. Johnson,
Office in Adams Block, Decorah, Iowa.

F. J. O. Gremm

sælger

**Pianoer, Orgler, Violin-Strenger, Sy-Maskiner,
Olie, Naale etc.**

af bedste og billigste Slags, saa billigt, som det kan sælges.

Se ind til ham, førend De aflutter Handel med
nogen Anden.

 **Pianoer og Orgler stemmes, og Arbeidet garan-
teres.**

Office i C. B. Shepards Juveler-Butik, en Dør Syd for Leonard's
Bog-Store ligeoverfor Postofficeet.

1 b

DECORAH, IOWA.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

14de Aarg.

15de Juli 1883.

13de Hefte.

Helenas Familie.

(En Fortælling om Rom i det første Aarhundrede.*)

I.

Jøden, som havde appelleret til den romerske Keiser.

Det var mod Enden af en tidlig Vaardag, at et talrigt Folge red henad Veien, der førte fra Neapel, og nærmede sig Rom. Først kom en Afdeling Soldater med en Anfører i Spidsen, og lige efter dem fulgte en Hovedsmand, ved hvis Side red to Mænd. De øvrige af Folget vare civile, dels romerske Borgere, dels Udlændinger, nogle af høj Rang, andre af en mere beskeden Livsstilling. De vare alle muntre og red afsted under livlig Konversation. Dog bar deres Klæder og Udtryk i det Hele snarere Præg af Alvor og Storhed end af noget Andet, og det syntes kun at være det opfriskende Ridt, der gjorde dem muntre. De to Mænd, som red ved Siden af Hovedsmanden, tilhørte en fremmed Nation og havde et mere udpræget Ydre; deres Ansigt og Dragt viste, at de vare Jøder. Hovedsmanden behandlede dem med den yderste Respekt.

Den Gne, som red ham nærmest, havde et intelligent Ansigt og klare, gennemtrængende Dine, hvis forsøgende Blik sæstede sig paa enhver ny Gjenstand, de opdagede paa Veien, medens han gjorde talrige Spørgsmaal, hvilke Officeren høfligt besvarede. Den anden Rytter var af et ganske forskjelligt Udseende. Han var under Middelsstørrelse, med et brunt, veiribdt Ansigt, kort, kruset Haar, en aaben, bred, men ikke meget høj Pande, tynde Læber, en tætsluttet Mund, der hoiiede sig nedad i Mundvigterne, en stor, bred Hage, bedækket med et tykt Skæg, og graa, forunderligt granskende Dine.*) Han syntes kun

*) Det er vel overflødig at minde om, at denne Beskrivelse af Apostelen Paulus's Ydre ikke er historisk, men kun gjengiver Forfatterens individuell Mening om, hvorledes han saa ud. Red.

*) Nærværende Fortælling er skrevet af den samme talentfulde engelske Forfatterinde, der tidligere har udgivet „Fra Luthers Tid“ og andre historiske Fortællinger. Bogen er udgivet paa Korfst af Boghandler Camnermeyer i Kristiania.

lidet at lægge Mærke til, hvad der forefaldt omkring ham, men betragtede ufravendt Byen, der nu laa faldt udbredt for hans Blik. Det var et Ansigt, som man vilde se to Gange paa; et hjælt, stærkt, mægtigt Ansigt, med rastløs Energi, Ild og Kraft præget i hver Linie, og dog med et besynderligt Udtryk af Klarhed og Sindsro over det Hele. I Furerne og Rynkerne i hans Ansigt og Hænde stod indgrævet Beretningen om mange og lange Kampe og møjsommeligt Arbejde; og dog kunde den mest ligegyldige Jagttager se, at denne Mand var som Seierherre kommen ud af alle sine Trængsler.

Dette var Apostelen Paulus. Hans Lebsager var Lukas, den elskede Læge, og Officieren var Hovedsmanden Jvlius. Vennerne vare Kristne fra Rom, som vare komne ud til Tres Tabernæ og Forum Appia for at møde Apostelen, og hvis varme Velkomsthilsen havde bragt de to Venner til „at takke Gud og fatte Mod.“ Og nu trængte den dumpe Lyd af Byens Larm og Stoi til deres Øre, Lyden af de mange tusinde Menneskers Fodtrin og Vognhjulenes Rullen paa de stenlagte Gader. De høie, mangedages Huse reiste sig i Beiret, og over dem hævede sig Taarne, Templer og Monumenter. I Byens Midte saaes de vidstrakte Durrids af det keiserlige Palads og hoit over det Hele Kapitolums Hoi med dens Krands af Templer.

Mængden af Gaaende og Kjørende, der mødte dem, forøgedes ved hvert Skridt, efterjom de nærmede sig Byen, indtil de tilsidst bleve nødte til at bevæge sig langsommere fremad, og Veien blev mere lig en Gade end en Landevei, med Huse rundt omkring paa alle Kanter, saa det var vanskeligt at sige, hvor Byen endte og Landdistriktet begyndte; thi den overfyldte Hovedstad var brudt ud over

sine Mure og sendte sine milelange Forstæder langt ud over Sletten. Det blev med hvert Skridt vanskeligere at komme frem; her kom Vogne med fornemme Folk, som kjørte ud til sine Villaer; der rullede Kjørrer, tungt belæssede med Bygningsstene; fra en Kant kom en Afdeling Soldater, fra en anden en Flok Slaver. Her kom en Stare statelige, langhornede, flodfarvede Ører, — der altid har været Italiens Stolthed —, og tæt efter dem fulgte en Flok af Hyrder og Drivere. Fremdeles øgedes Mængden; Væler med Kurde og tunge Hyrder, Kjørerer med Ladninger af Sand fra Katakomberne, keiserlige Kurrerere, Flokke af Fanger, betyngede med Vænter, Prestere paa deres Wei til Templerne, Betlere fremvisende væmmelige Saar, Vandbærere, Vinsælgere, Mennesker af alle Slags, — saaledes var den brogede Mængde, der vrimlede omkring dem, medens de endnu vare udenfor Byens Porte.

Nu kom de forbi en Række Begravelsessteder paa hver Side af Veien, blandt hvilke var Cecilia Metellas uhyre Taarn, en Begravelsesplads lig de ægyptiske Pyramider, bestemt til at vare en Gigtighed. Fra dette strakte sig en lang Række af Grave, indeholdende de Fornemste af de afdøde romerske Borgere. Vort Selskab red videre og passerede Grotten ved Eheria, omgivet af en Lund, der var leiet bort til Jøderne. De kom forbi det Sted, hvorefter Sagnet fortæller, at Hannibal stod der og kastede sit Spyd over Murene, og nærmede sig Porta Capena, hvor en af Vandledningerne gik ret over Porthælvingen.

Hvad var det for Tanke, der saaledes optog den store Apostels Sind, at han ikke syntes at lægge Mærke til Noget omkring sig? Var det Hovedstadens Storhed og Pragt? Eller var det maasse

snarere den uhyre Hedenskabets Magt, mod hvilken han gif i Krig?

Hvorledes det Samsund var, til hvilket han nu skulde bringe Frelsens Evangelium, vidste han meget vel, og vi maa ogsaa vide det, naar vi betragte de Billeder, som ere fremstillede for os af Mænd, der skrev ikke mange Aar efter Neros Regjering. Blandt dem findes Romernes største Historikere og skarpeste Satirikere, og hver har efterladt sin Beretning. Var der kun en enkelt Beretning, kunde vi tro den overdreven; men den ene støtter den anden. Havde vi kun Juvenal for os, kunde vi tro, at hans Skildringer vare en Poets og Satirikers Extravagance! men Alt, hvad Juvenal forfættede, er støttet og stadfæstet ved Tacitus's kolde, rolige Fremstilling, — i hvilken der ikke findes noget Spor af Videnskab, men som er en upartisk Beskrivelse af affyrlige Regenter, tegnet af En, hvem hans Tidsalder havde fyldt med Bitterhed.

Hvilket er da det Billede, vi finde tegnet i disse Verker?

Den gamle Republik's ukunstlede Dyd var forlængst forsvunden. Friheden havde for bestandig taget Flugten. Folket var nedværdiget og var, uden at turde vove at løfte sin Høst, Vidne til Udøvelsen af de græseligste Laster og Forbrudelser. Nero kunde efter den affyrlige Maade, paa hvilken han havde behandlet sin Moder, endnu vedblive at være Keiser. Navnet Religion blev anvendt paa et System, der var raadent i sin inderste Kjerne, og Ingen, som vilde ansees for at have Forstand, troede derpaa. Ure og Ketsferdighed var næsten ukjendt, og de erobrede Provindser betragtedes blot som et Bytte for Undertrykkelse. Dyd og Sædelighed var omtrent bankjyst, og Urlighed, Sandhed og Barmhertighed

vare kun lidet mere end en tom Lyd. Laster, som i vore Dage ikke kunne nævnes, ovedes frit og frækt, uden at blive paatalte og dadlede af den offentlige Mening, thi det hele Samsund var gjennemtrængt af Lasten, og de ureneste Tanker vare de bedst kjendte. Ure var fremmed for Mænd, Kedselighed for Kvinder, Ufkyldighed for Børn.

Og hvad Exempel havde vel Folket for sine Dine i dette Samsund? Det saa en Keiser hugge væk et Bjerg for at faa bygget et Palads, og en anden sammentalde et Statsraad for at bestemme, hvorledes en Fjiff skulde koges. Det saa de gamle republikanske Heltes Navn, Berømmelse og Ure forglemte af deres nedværdigede Efterkommere. Det saa kvindeagtige Adelsmænd, som bare lette eller tunge Fingerringe, eftersom Lustens Temperatur varierede, lade et Snes Slaver forsfæste som en liden Eftermiddagsforføjelse. Blodtørstige Skarer iagttog Gladiatorenes frygtelige Dødsstampe, medens disses Slægtningers undertrykte Hævntørst rasede omkring den keiserlige Throne. Det var paa denne Tid, at romerske Soldater udenfor Italien kæmpede med vilde asiatiske Stammer, der strømmede ind over Europa, eller med Englands Dronning, Boadicea, og dets Afgudsprester, Druiderne; at Borgerne hjemme i Rom sloges om den daglige Uddeling af Levnetsmidler udenfor de Riges Døre, at den var den Heldigste, som var den mest Lasterfulde, den kom til Rigdom og Ure, som ved Svig og Forfalskning plyndrede Enken og den Faderløse, at en Keiser med en Moders Mord paa sin Samvittighed, en Adelsbesmittet med uærvnelige Laster, og en vild Mennekemasse, ophidset fra Amphitheatret, spottende stirrede paa Martyrernes Dødsvaler i Flammerne. Og

dog maa det tilstaaes, at der fandtes Undtagelser midt i dette Hav af Laster; der fandtes Dyd, og det af en høiere Art. Der ere Navne, som straaale med en desto klarere Glænde midt i det dybe Mørke, som omgav dem; de Jøplyse Mørket i Tacitus's Historie og bringe os en Trost, naar vi se, hvor vanskeligt den ædle og mandige Karakter lader sig kvæle af Fordærvelsen. Pætus Thrasea, Aurulenus Rusticus, Helvidius Priscus vilde pryde enhver Tidsalder. Lucan alene kunde have adlet denne. Senecas Liv kan have været tvivlsomt, men hvem kan forblive uberøget ved Synet af hans Død? Senerehen vedligeholdte Tacitus og Plinius deres virksomme, fortræffelige Venstabs og fandt Andre, som lignede dem, beslagtede Mænd, — som gjorde Livet ikke alene taaleligt, men glædeligt. I deres Tid og i den næstfølgende levede der gode og høihjertede Mænd! thi fulgte ikke de „gode Keisere“ efter de „flette Keisere“? Trajan vilde have prydet Verdens ædleste Tidsalder, og Marcus Aurelius staar imellem de første Regenter. Og ved Siden af disse høitstaende Mænd, hvis Karakterer Historien har fremhævet, fandtes der uden Tvivl mange af ringere Stand, der gik deres ubemærkede Vej gennem Livet, men dog vare ærlige og høisindede Borgere. Der fandtes uden Tvivl mange lig Juvenal's Umbricius, der beklagede de Laster, som bedreves rundt omkring dem, og troede, at Rom intet Opholdssted var for ærlige Folk, men prøvede at være ærlige paa sin egen Maade. Der maa have været mange af disse, for hvem Umbricius kun er en Typus, altfor ligefremme og oprigtige til at ville efterfølge Smigrernes Skare og altfor høisindede til at kunne nedværdige sig til de Nedrigheder, ved hvilke alene Befordring og Fremgang kunde opnaaes.

Og Rom var jo ikke den hele Verden. Ved Siden af Hovedstaden var der Landet rundt om, hvor der kan have været Enfoldighed, Dyd og Ærlighed. Mellem de simple, tavelige, høihjertede Landsfolk vare Byens Laster og Forbrydelser ukjendte. I de landlige Distrikter vedblev uden Tvivl Massen af Befolkningen at være, som den altid havde været, hverken bedre eller værre.

Lad os antage alt dette, — at der fandtes denne undtagelsesvisse Moralitet i Byen og denne landlige Enfoldighed i Landdistrikterne. Hvad saa? Rom var dog Hovedet, Hjertet, det ledende Organ for Verden. Det viste Veien. Hvad hjalp alt Andet, naar en ubodelig Forvirring herskede der? De store og fortræffelige Karakterer, der befandt sig i en haabløs Minoritet, kunde Intet udrette mod det nedadgaaende Tryk, som omgav dem. De kæmpede, de døde, og andre Generationer reisste sig, blandt hvilke Tingenes Stilling blev endnu værre. Det hele Hoved var sngt, det hele Hjerte var svagt. Statens Liv, saaledes som det omgav dens Hjerte, traf fra dette til sig en Fordærvelse, der gjennemtrengte alle dens Aarer. Samfundet gik sin Ddelæggelse imøde, og kun en Ting kunde frelse Verden. — Og dette frelsende Lægemiddel var det, den Mand, hvem vi nys have bestrevet, nu bragte til Rom.

Bort Selskab havde nu passeret under Porta Capenas dryppende Hvelving, og Hovedsmanden fører Jøden, som havde appelleret til Keiseren, til den for ham bestemte Bolig.

II.

Den unge Atheniensjer.

I Nærheden af Tiber, paa en af Appenninernes Skraaninger, stod Lucius

Sulpicius Labeos Villa. Fra dens Forside var der en vid Udsigt over hele Campanien og den sferntliggende Hovedstad. Villaen havde en besteden Skikkelse i Sammenligning med mange andre i Nærheden, men den var alligevel bygget i den mest elegante Stil. Forsiden var prydet med en bred Buegang, foran hvilken var en Terrasse, bedækket med Blomster og Buske; Gangene vare indhegnede med Buxbom, der paa enkelte Steder var tillippet i Form af Dyr eller Urner. En bred Alle af Platantræer snoede sig i en jævn Straaning fra Husets nedad til Landeveien, og paa det Sted, hvor de stødte sammen, stod en net Portnerbolig. Bagenfor Villaen laa Udhuse og Lader; paa høire Side laa en vidtstrakt Kjøkkenhave, og paa venstre en Frugthave og Vingård, der omgav Hushovmesterens Bolig.

Det var tidlig i Dagbrækningen; Solen var endnu ikke oppe, men fra de nærliggende Villaer hørtes Lyden af Stenmer, der vidnede om, at Slaverne allerede vare ude paa deres Dagarbejde. Paa Labeos Villa var derimod Alt stille, og Jagen var endnu at se der, undtagen en eneste Skikkelse under Buegangen. Det var Husets Herkierinde, en Dame af overordentlig Skønhed og endnu i sin blomstrende Ungdom. Hendes Blevælgelse tydede paa stærkt Oprør og Utaalmodighed; snart gik hun urolig frem og tilbage i Buegangen, snart ilede hun nedad Trinene til Terrassen og spejdede ivrigt udover Landeveien, som om hun ventede paa Noget. Endelig fik hendes Venten og Uvisshed en Ende. Lyden af Hovslag hørtes langt borte, og snart kom en enkelt Rytter hurtig galloperende, dreiede ind ved Portnerboligen, red opad Alleen og naaede om saa Minutter Huset. Rytteren sprang af Hesten og lod den ubekymret gaa, og Damen,

der var ilet ned, saasnart hun saa ham, og stod og ventede i Alleen, greb heftig begge hans Hænder og spurgte med en Stemme, der udtrykte det heftigste indre Oprør: „Nu, hvilke Efterretninger?“

Hun talte Græsk. Den Anden svarede ikke strax, men saa paa hende med et bekymret Ansigt, som han forgjæves søgte at gjøre roligt.

Der var en stor Lighed mellem disse To, som de stode der og saa paa hinanden, — en Broders og Søsters Lighed. Begge havde de samme fine, forstandige Træk i den rene græske Stil, det samme aandfulde Die, den samme rene Pande; men hos hende var det Hele mildnet ved hendes kvindelige Natur, hos ham fremtraadte det i den stærkeste mandlige Kraft. „Min dyrebare Søster“, sagde han omsider, og saa paa Græsk og med den rene Accent, der kun tilhører en Athenenser, — „min dyrebare Søster, der er ingen Grund til en saa stærk Ophidselse. Jeg har ikke hørt noget bestemt, men jeg tror fuldt og fast, at Labeo er i Sifferhed.“

„Du har Intet hørt“, gjentog hun aandløs. „Hvad skal jeg gjøre?“

„Jo, Kjæreste, jeg har hørt gode Efterretninger og slette Efterretninger, men Intet fra Labeo. Men du er saa nervøs, at jeg er bange for at sige nogen Ting. Kom!“ og idet han kjærlig tog hendes Haand førte han hende henimod Buegangen.

„Selena, tror du, at du kan bære, hvad jeg har at fortælle?“ spurgte han, da de stode der sammen.

Hun saa op i hans bekymrede Ansigt og trykkede Haanden mod sit Hjerte med en hurtig Bevægelse. Derpaa svarede hun med fremtvungen Rolighed: „Cineas, Uvisshed er værre end alt Andet. Fortæl mig til Punkt og Prikke, hvad

du har hørt, og skjul Intet. Jeg ønsker at høre Alt, om det end er det Værste.“

„Du har Ret“, sagde Cineas efter en kort Pause; Uvisshed er værre end alt Andet. Jeg har Intet at fortælle, som du ikke maa vide. Jeg kjenner ogsaa din Karakterstyrke, og jeg forsikrer dig, at jeg Intet skal skjule for dig. Men paa samme Tid ønsker jeg, at du skal se Tingene i deres rette Lys og ikke strax nedhænke dig i Fortvivlelse. Hvor længe er det, siden du modtog det sidste Brev fra Lucius?“

„Jeg har ikke hørt fra ham paa over to Maaneder“, sagde Helena, „ikke siden de drog fra London til Camulodune for at berede sig til den skjæbnesvangre Marsch til Mona. Lucius skrev muntert, fortalte om Druiderne og deres grusomme Gudsdyrkelse, roste Suetonius's Dygtighed og fyldte forresten Brevet med Løoprisninger over sin geniale Ven, Agricola, som var hans Feltkamerat.“

„Du ved, at Suetonius er en af de bedste Generaler i Armeen, maaske den bedste næstefter Corbulo.“

„Ja“, sukkede Helena.

„Du ved ogsaa, at hans Officerer ere allesammen Mænd, fulde af Kraft og Mod; og at han vælger saadanne Mænd som Agricola og Lucius til sine Hjælpere, viser hans Kløgt og Opfatningssevne.“

„Det er sandt, Cineas.“

„Nu vel, tænk paa dette nu“, sagde Cineas i en Tone, som han mente skulde være munter. „Den eneste Fare, du kan frygte for, er, at et Uheld kunde ramme denne Arme; men en General som Suetonius kan neppe udsætte sig for at komme i Fare ved et Uheld. Der er ingen Efterretninger indløbet fra dem paa nogen Tid; men Grunden dertil er rimeligvis den, at Britterne have gjort

Opør og afstaaet ham fra al Kommunikation.“

Helena sagde Intet, men saa bedrøvet paa sin Broder.

„Vi bør derfor tro, at Suetonius inden kort Tid atter vil dukke op af Mørket og tilintetgjøre Barbarernes Magt.“

„Ja; men du har endnu ikke fortalt mig de sidste Efterretninger fra Britanien, og hvorledes kan jeg da vide, hvad jeg skal tro eller tænke?“ sagde Helena bekhymret.

„Fordi jeg først ønskede, at du erindrede dig dette, at hvad der end er hændt, saa maa Armeen være i Sikkerhed og sølgelig Læbe ogsaa. Suetonius vil snart lade sig tilskynde med sine Legioner og tage Hævn.“

„O, Cineas, hold mig ikke længer i Uvisshed!“ sagde Helena med sitrende Stemme. „Fortæl Alt — Alt! Denne Uvisshed vil dræbe mig. Lad mig hellere vide det Værste!“

„Min kjæreste Søster“, sagde Cineas, idet han forgjæves stræbte at tale med rolig Stemme, hele Britanien har grebet til Vaaben mod Romerne.“

Helena blev dødbleg og dækkede et Par Skridt tilbage, men Cineas greb hendes Hænder og holdt dem fast i sine.

„Kan du taale at høre mere?“ spurgte han bekhymret.

„Alt“, hvistede hun.

Den hele D er i Britternes Magt, og deres Anfører er Boadicea.“

„Boadicea!“

„Ja.“

„Hun, der har lidt en saa stor Uret!*) Retfærdige Himmel!“

*) Da den engelske Dronning, Boadicea, havde fornærmet den romerske Officer, der havde Overbefalingen i Camulodune (det nærværende Colchester), blev hun paa hans Befaling offentlig pidsket, og hendes to Døtre bleve udjatte for den skammeligste Bøld.

„Netop hun. Hun har oprørt alle Stammer indtil Galstak, og de følge hende, hvor som helst hun fører dem.“

„O! raabte Helena, „hvilken Hævn vil være stor nok for en Uret, som den, hun har lidt!“ Hun slog Hænderne sammen i Rædsel. „Ingen Modstand, — nei, ingen, kan blive mulig, og Suetonius er i Mona! Og alle Provindserne ere udsatte for hendes Raseri!“

Cineas sagde Intet, men hans Taus-hed beseglede hendes Ord.

„Fortæl Alt!“ sagde Helena og gik nærmere hen til ham. „Hvad ved du om Kolonierne?“

„Camulodune er bleven taget.“

„Og Indbyggerne?“

„Hver eneste er omkommen.“

Helena udstødte et Sammerraab og klyngede sig til Cineas, der tog hende i sine Arme. „Boadicea kender ikke til nogen Barmhertighed og viser ingen,“ vedblev han; „hun og hendes to Døtre opflamme sine Ledfagere til enhver Voldsomhed. Du kan saaledes forestille dig Alt. Det synes, som om Britternes fornemste Hævn har været rettet mod Camulodune; Veteranernes Opførsel mod de indfødte Indbyggere der har forarsaget dette. Jeg behøver ikke at minde dig om, hvordan denne Opførsel var; de romerske Soldaters værste Excesser paa andre Steder blev overtrufne der. Nu var der kun en Haandfuld Soldater i Byen, da de Indfødte gjorde Opstand, og en panisk Stræk bemægtigede sig de romerske Indvaanere, da de hørte Efterretningen. De sendte Bud til Lands-høvdingen, Catus Decianus, efter Troppeforstærkning, og han sendte omtrent to hundrede daarligt bevæbnede Mænd, der tilligemed de saa Soldater, som før var i Camulodune, kun slet forstod at gribe Sagen an; Alt var i Forvirring, og Britterne toge Byen, nedskablede forfode

og bemægtigede sig tilsidst Templet, fra hvilket der blev gjort en Smule Modstand. Nogle saa Flygtninger bragte Efterretningen til London.“

Helena var taus under denne Beretning og lyttede med febrilsk, aandløs Interesse. „Jeg kan ikke forstaa,“ sagde hun tilsidst, „at vore Soldater kun saa daarligt forstode at ordne sig. Det giver lidet Haab for mig,“ tilføiede hun med svag Stemme.

„Petilius Cerealis ilede med den niende Legion til Staden,“ vedblev Cineas; „men han blev jaget paa Flugten. Infanteriet blev nedskabt, og Generalen undkom kun med sit Kavalleri.“

Helena saa paa sin Broder med en sorgfuld Mine. „O Cineas!“

Dette var den værste Underretning. Den gav hendes sidste Haab Dødsstødet; thi det var ikke en enkelt Troppesafdeling, som her var bleven tilintetgjort, men en hel Legion.

„Det var Overilelse, — det var Galstak,“ sagde Cineas, der forstod sin Søsters Tanke. „At møde Myriader af disse vilde Hedninger med blot en Legion! Nei, Suetonius er en General af et ganske andet Slags; han vil tage Hævn over dem, og det grundig.“

„Nei, nei, han vil blive indeskuttet i Mona,“ sagde Helena. Hun gyste ved Tanken paa, hvad der muligens kunde blive hendes Mand's Stjæbne.

„Om saa var“, sagde Cineas rolig, „saa er der femti Generaler, der gladelig ville paatage sig at komme ham til Undsætning. Men tænk et Dieblit over, hvad Slags Mand Suetonius er. Om han saa var indestrængt i Ultima Thule, vilde han vide at tiltvinge sig og sin Armee en Vej tilbage igjen. Ingen romersk General behøver at frngte noget Uheld; de, der have mødt et saadant, have paadraget sig det ved deres egen

Taaabelighed. Men jeg vil fortælle dig Resten af, hvad jeg har hørt. Efterat Britterne havde jaget Cerealis paa Flugten, rullede de fremad lig en Bjergstrøm, opslugende Alt. De avancere nu mod Verulam og London. Decianus er flygtet fra Britannien og er nu i Gallien.“*)

„Flygtet! Landshøvdingen flygtet!“ raabte Helena i Forfærdelse.

„Ja; Størsteparten af Tropperne er med Suetonius, ved du.“

„Hvorfor kunde han ikke have samlet dem, der ere adspredte rundt i Garnisonerne? O, den Kujon! den hderlige Kujon! Efterat hade oprørt disse elendige Barbarer indtil Galskab, ræddes han nu for deres Hævn. Først en Røver og siden en Kujon.“ Og Helena gik paa sin urolige, ophidsede Maade op og ned i Buegangen og syntes at finde nogen Lindring i at udtømme sig i Uvillie mod Cerealis.

„Cineas“, sagde hun endelig, idet hun gik hen til ham; „hvis Landshøvdingen er flygtet, er der intet Haab for Suetonius.“

„Haab! — O, der er Bished.“ sagde Cineas, i en saa tillidsfuld Tone, som han var istand til at opdrive. „Betænk, at der endnu er et stort Antal militære Stationer tilbage, som Britterne ikke have rørt, og disses Garnisoner kunne samles til en stor Armee. Britterne kunne ikke gennemføre en Beleiring; dertil ere de for utaalmodige. Naar de ikke kunne tage et Sted ved det første Udfald, drage de videre til et andet. Alt, hvad Suetonius har at gjøre, er at marschere tilbage, samle under sin Fane de adspredte Garnisoner og gaa imod Rebellerne. Og sig mig da, hvad der er at vente for dem, naar en romersk

Hær, anført af en saadan General, kommer imod dem? Jeg siger dig,“ — og hans Stemme blev mere og mere tillidsfuld, — „der er ingen anden Mulighed tilbage for dem end Ruin — hderlig komplet, total Ruin!“

Der blev en lang Pause. Helena var beffæstiget med sine egne Tanker, og Cineas forstyrrede hende ikke; han havde sagt Alt, hvad han havde at sige. Efter en Stund begyndte hun at gaa frem og tilbage som før; Cineas sluttede sig til hende og en Tidlang spadserede de tause ved hinandens Side. Idet de passerede Døren, traf en Person sig hurtigt tilbage, som for ikke at blive bemærket. Han sneg sig ind i Forhallen og indtog der en saadan Stilling, at han kunde høre det meste af Cineas's og Helenas Samtale, medens de gik frem og tilbage. Hans Ansigtssfarve var mørk, hans Dine sorte, gjennemtrængende og ildevarslende, og hans hele Udtryk ondskabsfuldt og listigt. Han var af en stor, kraftig Legemsbygning, og hans Dragt viste, at han indtog en Husshoovmesters Stilling. Efter en lang Pause sagde Cineas:

„Nuvel, jeg behøver vel ikke at spørge om, hvad du tænker paa.“

„Jeg tænker paa Lucius,“ sagde Helena med et dybt Suf, og halvt deklamerende fremsagde hun følgende Vers af et græsk Digt:

„Jeg venter uophørlig;
Mit Hjerte er fuldt af Sorg.
Det sulker tungt under Byrden
Og blir til en Taareborg.“

„Men tænkt paa, hvad der følger i det samme Digt, Helena,“ sagde Cineas, „og lad idetmindste dette være din Trost om du ikke kan tro mine Forsikringer. Du kjender Ordene ligesaa godt som jeg —:

*) Franfrige.

„Den store Zeus lever end.
 Vær trostigt, Barn, og frøgt kun ei.
 Med Guddomsøie ser han Alt
 Og styrer din og Alles Bei.“

„Zeus!“ sagde Helena sorgmodig.
 „Ah! der er Vanstfeligheden. Min Zeus er Filosofiens Zeus, den Ypperlige, den Ubegribelige, den Utisnærmelige. I hele mit Liv har man lært mig at dyrke ham og tilbede ham med dyb Udfrygt. Men o, hvilken umaadelig Afstand der i mine Dine er imellem ham og mig! O Cineas, der er alligevel Noget i denne de simple Folks Overtro, der bringer mig til at misunde dem. Se, hvorledes den fattige og ulærde Mand tager sin Gud for sig og beder til ham og føler sig trostet, medens han beder. Den simple Matros gjør under Stormen sine Løfter til sin Skytsgud, føler Trost deri og tror, at han omsider skal undgaa Faren og faa ophænge den lille indviede Taale, han har lovet ham. Men her er jeg i en værre Storm og har Ingen, til hvem jeg kan se op eller gjøre et Løfte.“

„O,“ sagde Cineas, „du glemmer dig selv. Hvad! vilde du opgive dine ophøiede Begreber om den ene, sande Gud for alle disse den simple Religions taabelige Fabler? Lad dem beholde sine urene Guddomme, sin Appollo, sin Neptun, sin Mars og sin Herkules! Vi ere bedre underviste og kunne dyrke Universets, Altsiets store Gud.“

„Ah, men i Sorg, Cineas, i Sorg! Hvorledes kunne vi komme til ham? Kunne vi tro, at han virkelig vil behjælpe sig om os? Den simple Soldats fattige Hustru kan frembære sit Offer og bede til sin Gud, som hun da tror, vil hjælpe hende; men hvorledes kan jeg vove at komme og fortælle mine smaa Sorger og Behjæringer til den store

Evige eller vente, at han vil høre paa mig? Nei, nei!“

„Min Helena,“ sagde Cineas mildt, „dine nærværende Trængsler bringe dig til at forglemme, hvad du har lært i din Ungdom. Mindes du ikke vor ærværdige Mesters, vor herlige Theophilus's guddommelige Lærdomme om Guds-Natur, om Sjælens Udødelighed, om Hellighed og om Bonner? Kjæreste Søster, aldrig har jeg ophørt at være taknemmelig for, at jeg havde en Lærer, som kom til at indgive mig saadanne ophøiede Tanker, og jeg har altid stræbt at bevare den varme, ungdommelige Enthusiasme og den Tillid til den Høieste, som vi dengang fødte. Hvorledes er det med dig? Har du tabt disse Følelser?“

„Ah, Cineas, jeg har ført et meget forskjelligt Liv fra det, jeg levede i Athen, da jeg pleiede at være en Deltager i dine opadstræbende Drømme.“

„Kalder du det Drømme, Helena?“ spurgte Cineas med en mild Bebrejdelse i sin Stemme; „kalder du denne Stræben efter det Gode og Skjønne, denne Higen efter det Guddommelige, Drømme?“

„Tilgiv mig, kjæreste Broder,“ sagde Helena, idet hun blidt lagde sin Haand paa hans Arm og saa op paa ham med glindsende Dine; „jeg mente aldeles ikke det; jeg mente, at jeg i mit ægtefabelige Liv ikke har haft nogen Tid at anvende paa Filosofien. Som en romersk Husmoder har jeg haft at sørge for Sulpicius Labeos Hus's Honor. Jeg har reist meget; jeg har levet i Gaul og i Britannien i flere Aar; jeg har en Søn, som jeg maa opdrage; tror du da, kjæreste Cineas, at der har været levnet mig megen Tid til filosofiske Betragtninger? Dog har jeg ikke forglemmt disse den ædle Theophilus's Lærdomme, men

værer og elsker dem og ham. Hvem kunde glemme „Mesteren?“ Og dog, kjæreste Broder, i min Sorg og Bekymring giv disse Lærdomme mig ingen Trøst. Jeg ved ikke, hvorledes jeg kan nærme mig til det høieste Væsen, og min store Opgave er at finde det ud. Kan du sige mig det? O, hvis du formaar det, saa gjør det og fri mig fra min største Bekymring! Du er gaet fremad, medens jeg har staaet stille; du har bevaret hele din ungdommelige Enthusiaste for den Høie, den Hellige. Hvad Bei er der til ham? Sig mig det!

„Du overvurderer min Gæner, kjære Helena,“ sagde Cineas med dyb Tankefuldhed. „I en Sag som denne er det vanskeligt at komme til nogen Visshed. Men jeg vil sige dig, hvad jeg ved. Gud har stabt alle Ting. Du tror, at han er vis og god. Er det da ikke naturligt, at han idetmindste skulde være villig til at have Omsorg for sine Stabningers Interesse og Velvære?“

„Maaste“, sagde Helena grublende; „det vil sige, saadan i Almindelighed; men det er dog ingen Trøst for det enkelte Individ.“

„Hvis han er god og retfærdig, tror du da ikke, han skulde være villig til at udstrække sin Omsorg ogsaa til den Enkelte?“

„Det er muligt.“

„Han er nærværende overalt og ved alle Ting. Husk, hvad Socrates siger i Xenophon: „Den Guddommelige er saa stor og af en saadan Natur, at han ser og hører alle Ting paa samme Tid, overalt tilstede og drager Omsorg for Alt og Alle paa en og samme Tid.“ Han ser og hører altsaa os nu. I dette Dieblit, kjæreste Søster, har han Omsorg for dig her i Italien og for Labeo i Britannien.“

„Der er nogen Trøst i den Tanke,“ sagde Helena efter en Pause.

„Han er vor Slaver, vor Tilbørelses Ophav, og vi ere Alle hans Slægt,“ det er, hans Børn. Skulde da ikke dette Væsen være villig til at høre os nu eller naarso ubelst? Kan du finde noget Bedre end dette i den simple Dvertro? Kunne vi ikke stole paa saadan En som han, og sige i vore Hjerter til ham: „Du har stabt mig. I al min Sorg vender jeg mig til dig og beder dig om Hjælp.“ Er ikke dette bedre end at gjøre et Vøste til Neptun eller Merkur?“

„Men de Uvidende og Dvertroiste føle en Trøst endog i at gjøre et Vøste,“ indvendte Helena.

„Dertil vil jeg blot svare med Platons Ord: „Guddommen lader sig ikke bestikke ved Gaver. Han tager alene Hensyn til vore Sjæle og aldeles ikke til vore Dfringer og Processioner.“

„Du tror altsaa, at vi tør bede ham om Alt?“

„Aldeles ikke. Der kan være Ting, han ikke anser det godt at stjanke os. Han er den Alvide og har sine egne Hensigter med os, og Underkastelse under hans Villie er den første og høieste Pligt hos Enhver, der beder til ham. Du erindrer nok, hvorledes Socrates lærer os at sige: „Store Gud! giv os de gode Ting, som ere nødvendige for os, enten vi bede om dem eller ei, og bevar os fra onde Ting, selv om vi bede om dem!“

„Men Cineas, er der da ingen Vanskeligheder? Kunne Alle komme saaledes til Gud? Behøves der ingen Beredelse? Vil han høre alle Menneſter uden Forskjel?“

„Jeg formoder,“ sagde Cineas tankefuld, „at en Beredelse er nødvendig. Der udfordres dyb Eftertanke i Sjælen, at man trækker sig fuldkommen tilbage fra alle ydre Ting, samt nærer den dy-

beste Grefrygt og er villig til den mest hdmngte Underkastelse."

"Ja", svarede Helena, Socrates siger jo, at Sjælens Renselse bestaar i, at den vænner sig til at trække sig tilbage i sig selv og leve for sig selv, afstaaende saa meget som muligt fra Samkvem med Legemet. Og for saadanne som Socrates og Plato og den alvorlige Theophilus kunde dette vel lade sig gjøre. Hvis jeg var lig dig, Cineas, eller hvis jeg var en stor Filosof som Seneca, kunde det maaste være muligt for mig paa denne Maade at drage Omsorg for min Sjæl og holde den ren for Gud; men jeg er en svag Kvinde, optaget af husmoderlige Omsorger. At ville trække mig tilbage fra disse Omsorger og leve et Liv i filosofiske Betragtninger, vilde være Uret, — Uret mod min Egtesælle. Ser du ikke, i hvilken pinlig Stilling jeg staar?"

"Jeg ser det," svarede Cineas; "men du kan for en Del trække dig ud af disse Omsorger, idetmindste saameget, at de ikke optager alle dine Tanker. "Sjælen først af Alt, og saa andre Ting," siger "Mesteren?"

"O, du forstaar ikke min Stilling. At dette er muligt for dig, men ikke for mig. Filosofiske Betragtninger for mig, en romersk Husmoder, — umuligt!"

"Men", sagde Cineas, et dydigt Liv, som dit, tilbragt i Udøvelsen af de bedste og høieste Pligter, er i sig selv en livsvarig Renselse af Sjælen."

"Jeg stræber at gjøre mit Bedste", svarede Helena hdmngt. "Dg dog finder jeg, at min inderlige Kjærlighed til Mand og Barn bortdrager alle mine Tanker fra Guddommen. Han bliver for mig kun et majestætisk Drømmebil lede, en ophøiet Forestilling. Hvorledes skal jeg komme nær ham? O, at jeg kunde finde Vej til ham! Jeg tænker,

Livet vilde være dobbelt sødt, hvis der var et Samfund mellem ham og mit fattige Jeg. Nu tilbøder jeg ham, men frngter ham. Jeg ved ikke, hvorledes jeg skal henvende mig til ham, eller ved hvilket Navn jeg skal kalde ham."

I dette Dieblit naaede de den vestlige Ende af Buegangen, hvor der var et Bærelse, der vendte ud mod Husets Forstue, og fra dette Bærelse hørte de Lyden af en sød, barnlig Stemme, men i besynderlige langsomme, høitidelige Toner. De lyttede og hørte Ordene: "Vor Fader, du, som er i Himmelen! Helliget worde dit Navn. Til os komme dit Rige. Giv din Villie, som i Himmelen saa og paa Jorden. Giv os idag vort daglige Brød. Og forlad os vor Skyld, som vi og forlade vore Skyldnere. Led os ikke ind i Fristelse. Men frels os fra det Onde. Thi dit er Riget, Magten og Eren i Evighed. Amen!"

Taarerne brast fra Helenas Dine. "Hvad er dette for Ord!" raabte hun, "Vor Fader!" Og hun slog Hænderne sammen og saa opad, som om hun halvt troede at kunne se denne "Fader."

III.

I s a k.

Efterat Bønnen var endt, vedbleve de at lytte i Tausshed; men ingen flere Ord hørtes, og Børnets Røst lød snart muntert leende. Cineas saa op med et Suk.

"Ah, Helena," sagde han, "jeg har hørt Noget, som er bedre end alle mine Argumenter. Hvor har Markus lært dette?"

"Jeg ved ikke, undtagen det skulde være af sin Oppasserste!"

"Af sin Oppasserste."

Han solbede sine Arme og blev staaende fordybet i Tanker, medens Helena taus forlod ham og gik ind i Huset.

Efter en Stund saa han op og bemærkede, at hun var gaaet.

„Hun er gaaet for at troste sig hos det søde Barn,“ mumlede han. „Men Oppasserfken, — hvor lærte hun dette?“ Han gik op og ned en Tidlang, derpaa slentrede han ind i Huset, og kastede sig i en Kænestol i den store Hal, som var Familiens Samlingsplads. Kort efter kom Helena ind, fulgt af sin Søn og hans Oppasserfke. Gutten, der kun var syv Aar gammel, men temmelig høi for sin Alder, havde ualmindelig bløde, vakre Ansigtstræk af en slaaende Lighed med Moderens. Det var hendes aandsfulde Mine og hendes søde, udtryksfulde Mund. Han kom springende hen til sin Onkel med en Mine, der sagde, at han vidste, han var velkommen, og Cineas tog ham i sine Arme og trykkede ham ind til sig, saa hjærtelig ned paa det smukke Ansigt og gav ham ømme, venlige Ord og Kjærtegn. Strax efter løb han igjen ud og sprang syngende op og ned i Buegangen. Oppasserfken forblev i Hallen. Cineas havde seet hende før, men nu betragtede han hende med ualmindelig Interesse. „Hvor skriver denne Bøn sig fra?“ tænkte han. „Er det hende, som har lært ham disse underfulde Ord, og hvor har hun dem fra? Forstaar hun deres dybe Betydning?“ Han besluttede at udfinde det.

Hun var oienlyktig græsk, maasse fra en af Verne. Hendes Ansigtstræk vare fine og bløde, og hun maatte have været ualmindelig smuk i sin Ungdom, thi endog nu, da hun var gammel og havde snehvide Haar, var der en forunderlig Ynde over hende. Men Cineas var især slaaet ved Udtrykket i dette Ansigt; det bar tydelige Spor af, at hun havde lidt forfærdeligt under en dyb, tung Sorg, og dog var det, som om han ikke nde tro, at hun var bedrovet eller

tungsinndig; han fik snarere Indtryk af en Bedrøvelse og Tungsinndighed, som var forbi, dæmpet ved en usforanderlig, en næsten overnaturlig Taalmodighed. Det var Ansigtet af Niobe*) hengiven i sin Skjæbne og i Himlens Villie. „Kunde ikke dette,“ tænkte han, være en renset Sjæl, som har Samfund med den Høieste og kan opsende den ophøiede Bøn, som Markus har lært?“ Han undredes paa, hvad der havde foraarsaget denne dybe Sorg, nu saa fuldstændig overvunden, og hvilken hemmelig Magt det var, der havde sat hende istand til at vende Bitterhed om til sød Fred. Disse Mine viste nu intet Spor af Videnskab eller Utaalmodighed. Han troede ikke, det kunde være Filosofi, der saaledes havde styrket hende; thi han havde aldrig kjendt eller hørt Tale om nogen Kvinde, der havde løftet sig til en saadan Høide af filosofisk No, som enkelte begavede Mænd havde naaet frem til.

Men hans Interesse for denne Kvinde tillod ham ikke at forsamme de Pigter, der laa paa ham. Trods sine Forsikringer til Helena solte han, at Romernes Stilling i Britannien var kritisk. Det kunde hende, at Armeen aldrig dukkede op fra det Mørke, der nu omgav den, — at Labeo aldrig vilde vende tilbage. Om trent et Aar i Forveien, da Romerne besluttede at tilintetgjøre Druidernes Religion, havde Labeo sendt sin Hustru og sit Barn tilbage til Rom, fordi han solte, at en Krisis forestod. Han kjendte Briternes vilde, stolte Natur og vidste, at de vilde gjøre en fortvivlet Modstand. Derfor handlede han, som om der var Fare forhaanden; han opfattede sit Testa-

*) Om Niobe fortælles, at hun havde hovmodet sig af sine Børn; til Straf bleve alle hendes Børn dræbte, hun vandrede tungsinndig omkring og blev endelig forvandlet til en Sten. Red.

mente, indfattede Cineas til Formyndere for Marius og sendte Dokumenterne med Helena, der ikke vidste, hvad de indeholdt, med Bæstid om at overgive dem i Cineas's Hænder.

Da Tiden begyndte at trække ud, inden der indløb Efterretninger fra Suetonius, meddelte Helena Cineas sin Uengstelse, og han begav sig strax til Rom, hvor de da for første Gang mødtes efter Helenas Giftermaal. Hendes Glæde over at gjense sin elskede Broder formindskede for en kort Tid hendes Betyrning, og hans opmuntrende Ord bragte hende til at haabe det Bedste. Men Cineas besluttede strax at undersøge, hvorledes Labeos Affærer bleve bestyrede, og at gjøre, hvad han kunde, for at fremme hans Velfærd. To Uger vare kun forløbne siden hans Ankomst, da den Samtale, som nys er berettet, fandt Sted. En Mand havde allerede strax vaakt hans høieste Mistillid, og det var Husshoimesteren Hegio. Han var en Syrer af lav Herkomst og havde været Slave, da han først kom til Rom; men ved forskellige Midler havde han vidst at hæve sig i Veiret, og han var bleven anbefalet til Labeo, der havde overdraget ham Bestyrelsen af hele sin Formue. Cineas saa ved første Diekast, at han var en Sturk. Hans listige Ansigt og stjælende, stjaalne Diekast opvakte den unge Atheniensers Afsty. Desuden manglede der en vis Respekt i hans Opførsel; der var en halv skjult Impertinence i hans Maade at være paa ligeoverfor Cineas, hvilken denne besluttede at straffe. I det Hele solte han, at dette ikke var den Mand, der burde have Bestyrelsen over en saa betydelig Formue. Han var kommen til den Bestemmelse, at have en Samtale med Husshoimesteren og uden videre Ceremonier afsætte ham fra hans Tjeneste, og netop denne Mor-

gen havde han sendt et Bud for at kalde ham til sig, men havde til sin Overraskelse erfaret, at han var reist til Rom.

Der var en anden Mand i Labeos Hus, om hvem Cineas derimod strax havde dannet sig en høi Mening, skjønt han kun var Slave. Denne Mand var en Jøde, ved Navn Isak, som Labeo havde truffet paa i Syrien under noget besynderlige Omstændigheder. Han havde deltaget i en voldsom Opstand, som hans Landsmænd der havde gjort sig skyldige i, og var bleven dømt til Døden; men Labeo havde af en eller anden Grund haft Medynk med den stakkels Mand og havde udvirket hans Benaadning og friet ham fra Korsfæstelsens Kvaler. Siden den Tid havde Jøden med den inderligste Hengivenhed og Trostaa sluttet sig til sin Herre og hans Familie. I sex Aar havde han fulgt dem rundt om paa forskellige Steder, og for hvert Aar havde de faaet mere Godhed og Agtelse for ham. Da Familien drog til Rom, ledsagede Isak dem, og ogsaa han havde fra første Dieblif fattet Mistanke til Hegio; men han beholdt sine Tanker for sig selv og havde ligetil Cineas's Ankomst ikke aadnet sine Læber til Noget om denne Sag. Han var en høi Mand med stærkt udpræget Jødeansigt, straalende, gjennemtrængende Dine, langt Skjæg og dybe Linier i sin Pande. Hans Opdragelse havde været af forskjellig Art, men hans store naturlige Begavelse havde sat ham istand til at drage den størst mulige Fordel af Alt, hvad han havde lært og hørt. Han kjendte til den græske og den latinske Literatur, skrev en meget smuk Haand og var en udmærket Regnskabsfører. Labeo havde sat ham til Bibliothekar i sit Hus, og da Cineas denne Morgen forlod Helena og Oppassersken i Hallen og vendte sine Skridt mod Bibliotheket

fandt han Isak paa sin Post der. Jø-
 dens strenge Ansigt oplaredes af et lyst
 Smil, da han saa Cineas træde ind.
 Bibliotheket var et elegant Bærelse med
 Reoler langs Væggene, hvori Bogrul-
 lerne vare indsatte, og over hver Reol
 var anbragt en Marmorbuste af en eller
 anden Forfatter. Midt paa Gulvet
 stod et stort Bord, paa hvilket fandtes
 Skrivematerialier og forskellige Appara-
 ter til Boghinderarbejde.

Cineas kastede et Blik paa hans Ar-
 bejde og saa, at han var besjæftiget med
 en Afstrøning af Homer.

„Hvilken underfuld Bog dette er,
 Isak,“ sagde han i en renstabelig Tone,
 idet han kastede sig ned i en Lænestol,
 „Den har inspireret og opmuntret Græ-
 kerne i, jeg ved ikke hvormange Tids-
 aldre. Vi kjende den Alle, Filosofer og
 Bønder, Soldater og Magistratsper-
 soner, Alle kjende den og citere den.
 Romerne have Intet, der kan sammen-
 lignedes med den. Den er fælles for
 Alle; vi tænke Homer og leve Homer.
 Ved du nogen anden Nation, der har
 en Bog, som udfylder en saadan Plads,
 som denne?“

„Vi Jøder,“ svarede Isak bestedent,
 „have ogsaa en Bog, som er fælles for
 os Alle. Men den indeholder en Sam-
 ling af alle vore Skribenters Skrifter.
 Den er i Virkeligheden vor hele Lite-
 ratur. Vi kjende den Alle og referere
 altid til den; den inspirerer vore Hjer-
 ter og leder vort Liv i en høiere Grad
 end Homer hos Eder.“ Cineas var
 overrasket ved at høre disse Ord, men
 han tænkte strax, at det i Grunden ikke
 var saa underligt, at enhver Nation
 havde en Literatur, som de priste frem-
 for enhver anden.

„Hvad er det for en Bog?“ spurgte
 han.

„Den indeholder vore hellige Skrifter.“

„Er det Poesi?“

„Der er baade Poesi og Prosa.“

„Er der nogen episke Digte*) imellem
 dem?“ spurgte Cineas, fornøiende sig en
 Smule ved Tanken paa et barbarisk
 Heltedigt og Forestillingen om, hvilke
 storartede Brud paa Reglerne et saadant
 Produkt maatte indeholde.

„Nei“, svarede Isak, „vi have intet
 episk Digt. Og dog er vor tidligste Hi-
 storie ikke ulig et storartet Heltedigt.
 Den behandler det høieste og vigtigste
 Emne, som kan tænkes. Den fortæller,
 hvorledes Verden blev til. Den gjen-
 giver Begivenhederne fra de tidligste Ti-
 der og viser, at alle Mennesker stamme
 fra den samme Rilde. Den beretter
 om vor Nations forunderlige Oprin-
 delse og mærkelige Historie. De kan
 maaske engang saa lyst til at læse denne
 Bog, og jeg kan forsikre Dem, at endog
 en Mand som Deres vil finde Meget at
 lære og Meget at beundre der. De
 maa ikke tro, at det kun er et Udbrud af
 national Fordom, naar jeg siger, at den
 Mand, som har dikteret denne Bog, be-
 sidder et større Geni end Homer, og at
 hans Bog er mere for os end Iliaden er
 for Grækerne.“

„Han maa have været et stort Geni“,
 sagde Cineas godmodig; „men han skrev
 jo intet episk Digt, og saa kan han dog ikke
 med Rette sammenlignes med Homer.
 Jeg skulde alligevel have stor lyst til at
 se den Bog; jeg har hørt noget om den.
 Var den ikke oversat paa Græsk i Alex-
 andria?“

„Jo; men jeg behøver vel ikke at sige,
 at for os, som kjende Originalen, har
 Oversættelsen ikke den samme Skjønhed.“

„Nei naturligvis, især Poesien; den
 kan ikke oversættes. Er der noget dra-
 matisk Verk blandt disse Skrifter?“

*) Episke Digte, 3: Helte digte. Red.

„Vi have idetmindste et dramatisk Verk," sagde Jsaf. „Det er rigtignok ikke for den offentlige Scene, men for det alvorlige og oprigtige Sinds Eftertanke og Betragtning. Dets Thema er af den dybsindigste Natur, og i denne Henseende ligner det „Prometheus og Oedipus." Det behandler det Høimægtighedsfulde i Guds Styrelse. De ved, hvor uheldig Utslutning har været i sin Behandling af dette Emne. Han kunde ikke haandhæve den himmelske Herskers Retfærdighed. I vort Verk er det anderledes. Problemet er fremsat paa den samme Maade. En fuldkommen retfærdig og oprigtig Mand er pludselig overvældet af forfærdelige Ulykker. Der er den samme Fremstilling af ufortjent Uret og Lidelse, der synes at være paaført paa en despotisk og uretfærdig Maade og frister Mennesket til at bestynde sin Stærker for Grusomhed, til at tænke, at den Almægtige er slet og ond. Men her er det Hele besvaret, og Svaret er Gud selv! Alt er overgivet ham. Han taler og forklarer selv alle sin Handlinger. Og dette er og maa altid blive det eneste Svar: „Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lobet!" — „Hvad! skulle vi alene modtage det Gode af Herrens Haand, og ikke hvad der er ondt?"

Cineas lyttede med Opmærksomhed. Jsaf lænede Hovedet mod Haanden og var taus i et Par Minutter; men da Cineas gjorde den Bemærkning, at han syntes disse Forestillinger havde nogen Lighed med Stoicisme, saa han overrasket op. „Stoicisme!" sagde han. „Langt fra det; det er netop det Modfætte. Stoikeren holder sig ikke til Gud; men vi se i alle Ting op til Ham og overgive os ganske til Ham. Thi, hvad ere vi uden Ham? Hvis vi tabe Ham, er der Intet tilbage for os uden Fortvivlelse. Men i Ham er alle Ting forklarede.

Han er den Uendelige, den Hellige, den Aloise. Paa Ham slaar jeg min Lid."

Idet Jsaf taste disse Ord, gik der ligesom en Forandring over hans hele Væsen. Hans Stemme blev dybere. Han syntes snarere at tænke høit end at tale til Cineas. Med et Udtryk af usigelig Uerfrygt og Tilbedelse loftede han sine Dine og udbrød: „Herre! du, du har været vor Bolig fra Slægt til Slægt. For Bjergene bleve til, og du dannede Jorden og Jorderige, ja fra Evighed til Evighed er du, Gud."

Han standsede, og idet han foldede sine Hænder, saa han ned i Tausshed.

Cineas lyttede med en Blanding af Overraskelse og Uerfrygt til disse Ord. Var der Meget som dette i disse hellige Verker, som Jsaf talte om, da fortjente de visselig hans varme Lovprisninger. „Dette er fra En af Ederes Digtere, formoder jeg," sagde han. „Er der meget som dette?"

„Meget", svarede Jsaf med Eftertryk, „men ikke dramatiske Verker, de fleste ere lyriske, og, ligesom der blandt Ederes Verker findes de mest ophoiede Følelser i den lyriske Del, saaledes findes ogsaa hos os i disse de ædleste Begreber om Gud. Vi ere et religiøst Folk, og vore Digtere ere Guds Propheter. Hos os, som hos Romerne fordem, ere Digtere og Propheter det Samme."

„Og hvad er Gjenstanden for disse Verkers Behandling?"

„Gud!" sagde Jsaf langsomt og med dyb Uerfrygt i sin Tone. „I vort Sprog er det ikke tilladt at udtale det ophoiede Navn." Jsaf var bleven hel forandret under Samtalen. Erindringer om hans Folk og dets Heilighed og om Israels Guds Magt brændte i hans Hjerte og forvandlede hans Væsen og Udseende. Han hævede Hovedet, og hans Dine udsendte Lyn. Hans store Figur kunde have

tjent til Model for Moses. Han en Slave? Han saa snarere ud som en af hine heroiske Ebraere, der i Dommernes Dage anførte Folket.

„Jeg er nysgjerrig efter at høre noget mere af Eders Poesi,“ sagde Cineas. „Jeg skulde ønske at høre Noget, der lignede det, du nys citerede.“

Jsaf gav intet Svar. Han reiste sig langsomt fra sit Sæde og stod foran Cineas, og nu først bemærkede Athenenseren den Forandring, som var kommet over ham, og han undrede sig over den og kunde ikke forstaa den.

Jsaf stod et Dieblit i Eftertanke, og derpaa begyndte han med en Stemme, der først var rolig, men efterhaanden blev mere og mere lidenskabelig.

„Herre! jeg haver dig hjertelig kjær, min Styrke! Herren er min Stenklippe og min Befæstning og min Befrier; min Gud, min Klippe, paa hvilken jeg tror, mit Skjold og min Saligheds Horn, min Ophøielse. Jeg vil paakalbe Herren, som bør loves, saa bliver jeg frelst fra mine Fiender. Dødens Neb omspændte mig, og Belials Vække forfæredede mig; Helvedes Neb omgav mig, Dødens Snarer forekom mig. Da jeg var i Angst, raabte jeg til Herren, ja, jeg raabte til min Gud; og han hørte min Røst fra sit Tempel, og mit Raab for hans Ansigt kom for hans Øren. Og Jorden bævede og ryttede, og Bjergenes Grundvolde bevægedes, og de bævede, thi han var vred. Der opgif en Røg af hans Næse, og en Fld af hans Miund fortæredede; der bleve Kul optændte af ham. Og han høiede Himmelen og for ned, og der var Mørkhed under hans Fodder. Og han for paa Cherub og fløi; og han fløi hastelig paa Veivets Vinger. Han satte Mørkhed til sit Skjul, hans Paulun var trindt omkring ham; der vare mørke Bænde og

tykke Skyer. Af Skinnet, som var for ham, fore hans Skyer frem, ja Hagl og gloende Kul. Og Herren tordnede i Himmelen, og den Høieste udgav sin Røst; der var Hagl og gloende Kul. Og han udfjød sine Pile og adspredte dem, og han lod meget lyne og forfæredede dem. Da saaes Vandets Strømme og Verdens Grundvolde aabenbaredes, Herre! ved din Trudsel, formedelst din Næsens Lands Lande. Han udtrakke sin Haand fra det Høie, han hentede mig; han drog mig op af mange Bænde. Han friede mig fra min stærke Fiende og fra mine Hadere, thi de vare mig for stærke. De toge mig med Fordel i min Modgangs Tid; men Herren var min Understøttelse. Og han udførte mig i frit Rum; han friede mig, thi han havde Lyft til mig.“ —

Jsafs Bevægelse var lidt efter lidt steget til en lidenskabelig Enthusiasme. Hans klare, fulde Stemme klang høiere ved hver Linie, og Ordene kom til Cineas Øren som Lyden af en Krigstrompet og næsten overvældede ham. Ordene i Markus's Bøn kom uvilkaarlig for ham igjen og syntes at blande sig med disse. „Hvorfra kommer alle disse Ord?“ tænkte han. Genreven til Opmærksomhed fulgte han Digterens ophøiede Jdeer, skjønt han ikke kunde fatte alle hans Udtryk. Thi han begyndte med at udhøje sin egen Kjærlighed til sin Skaber, og derpaa fortsatte han med at skildre, hvorledes den Uendeliges Magt anvendes for at frelse ham, et — Menneske. Det var som en ny Aabenbaring for Cineas. Han kunde sige til sig selv, at noget saadant var onsteligt, ja maaste sandsynligt, men han havde neppe vovet at haabe det. Men her var En, som erklærede, at det var Virkelighed. Her var ikke Formodning, men her var Erfaring, en Erfaring, som var udtalt, og i hvilke Ord!

Hvor kolbt lod det mest ophøjede Sprog hos Plato ved Siden af disse guddommelige Udtalelser!

„Bliv ved!“ raabte han, da Jisaf standsede; eller nei, — stands, gaa tilbage og gjentag det Alt atter og atter, til jeg har fæstet disse underfulde Ord i min Hukommelse.“

„Jeg vil, o Cineas.“ sagde Isaf, „men dette er blot en Del af meget Andet, som er mit Livs Trøst og Støtte, og ikke mit alene, men hele min betrængte Nations.“

Et dybt Suf trængte sig frem fra hans Bryst, og han syntes at kæmpe med en overvældende Bevægelse. „Nei, nei,“ mumlede han ved sig selv, „jeg maa ikke tænke paa det. Tilgiv min Svaghed, ædle Cineas,“ sagde han, idet han vendte sig til Athenienseren; „men jeg bliver overvældet, hver Gang jeg tænker paa mit Land.“ Og Taarerne strømmede til hans Dine, idet han udbrød: „Hvorledes skulde vi synge Herrens Sang i et fremmed Land? Derfor jeg forglemmer dig, Jerusalem, da forglemme sig min høire Haand! Min Tunge hænge ved min Gane, om jeg ikke kommer dig ihu, om jeg ikke ophøier Jerusalem over min højeste Glæde!“—

Cineas blev bevæget ved at se det Dyrer, hvori denne forunderlige Mand var kommen, og den Hjemlængsel, der saa tydelig aabenbarede sig i hans Ord og Tone. Han tænkte, at Scenen maatte være pinlig for ham, og idet han reiste sig og gik hen til ham, lagde han sin Haand paa hans Arm og sagde i den venligste og mest deltagende Tone: „Lad mig ikke forarsage et saadant indre Dyrer. Tilgiv mig, Isaf! Jeg har fremkaldt sørgelige Erindringer. Tænk ikke mere paa disse Ting.“

Isaf fattede sig strax. Han saa paa

Cineas med et Blik fuldt af Taknemmelighed og Hengivenhed.

„Alt“, sagde han med et bedrøvet Smil, „jeg tænker altid paa disse Ting og drømmer om dem om Natten. Tilgiv mig! Jeg har tabt min Selvbeholdelse og blev ved Deres varme Deltagelse forledet til at glemme mig selv. En anden Gang ville vi tale om dette; men nu vil jeg skrive af nogle af disse Vers, som De synes at vurdere, siden jeg ikke har Styrke nok til at citere dem. Han tog Pennen og nedskrev nogle Vers paa et Arf Papir, som han derpaa rakte Cineas.

„Og nu“, sagde denne, der ønskede at forandre Samtalen, vil jeg i saa Ord sige dig, hvad der har bragt mig hid idag.“

Han fortalte derpaa, hvorledes Labeo havde ordnet sine Affærer og, i Tilfælde af sin Dod, udnævnt ham, Cineas, til Formynder for Markus og Bestyrer af Formuen. „Nu har jeg, Isaf,“ vedblev han, „efter hvad jeg har hørt om dig og seet af dig, fattet Tillid baade til din Ærlighed og din Forstand. Jeg tiltrænger en duelig Medhjælper i det Arbejde, som er lagt paa mig; thi jeg har til Hensigt strax at overtage Omsorgen for Familien og Eiendommen.“ En Straale af ren og oprigtig Glæde spredte sig ved disse Ord over Jødens Ansigt. „De selv, Cineas?“ raabte han. „Da bliver jeg befriet fra en stor og ængstende Bekymring. Jeg har hørt, at Deres egne Besiddelser er uhyre, og at de er ligesaa rig, som den Rigeste i Rom. De kan derfor forstaa, hvad der udfordres til at bestyre en Eiendom som denne, og, hvad der er endnu bedre, De vil kunne opdage, om Noget har været ordnet paa en urigtig Maade.“

„Det er netop, hvad jeg ønsker at faa Rede paa. Jeg har allerede fattet Mis-

tanke til og Uoillie mod denne Hegio, der nu i tre Aar har været Bestyrer af den hele Formue og skalter og valter, som han behager. Jeg maa se lidt efter med ham, hvad han tager sig for, og jeg ønsker, at du vil fortælle mig Alt, hvad du ved om ham. Tilbringer han meget af sin Tid i Rom?"

„Meget.“

„Hvad bestiller han der?"

„Han er optaget med Spekulationer.“

„Af hvad Slags?"

„Oprindelig begyndte han med at indkjøbe Vækkerbidstener til det keiserlige Taffel, i Særdeleshed afrikaniske Trostler, men nu i den senere Tid har han beskæftiget sig med at laane ud Penge.“

„Laane ud Penge?"

„Ja.“

„Er han rig?"

„Nei; men han har mange Penge mellem Hænderne," sagde Faf med et betydningsfuldt Udtryk i sin Stemme.

„Labeos Penge mener du, formoder jeg," sagde Cineas.

„Ja.“

„Maaske laaner han ud Labeos Penge for at trække Renter af dem til Fordel for sin Herre?"

„Pengene ere visseelig Labeos. Om han vil blive beriget ved, at de saaledes udlaanes, er et ganske andet Spørgsmaal. Hegios store Bekjendtskaber have fordørvet ham," tilføiede Faf tvært.

„Seneca, den store Philosoph og Moralist, har vist ham, hvorledes han skal fordoble sine aarlige Indtægter ved klogt at laane ud Penge, og Tigellinus lærer ham nu, hvorledes han skal sætte dem overstyr.“

„Tigellinus!"

„Ja. Hegio forvevler undertiden Tigellinus med Labeo og ved knapt, hvem af dem der er hans Herre.“

„Hvorledes?" spurgte Cineas, der ikke ganske forstod ham.

„Han betaler ham Labeos Penge og sender sine Regnskaber til ham.“

„Himmel!" raabte Cineas, idet han sprang op. „Hvorledes ved du dette?"

„Min Taknemmelighed mod Labeo og min Hengivenhed for hans ædle Hustru og Barn driver mig til altid at have et vaagent Øie med Alt, hvad der vedkommer Familiens Interesser. Da vi ankom hertil, fik jeg strax Mistanke til denne Mand. Jeg vidste, at der kunde ikke bo et ærligt Hjerte under et saadant Ansigt; jeg saa, at han var en slu Rjelstrung, og jeg besluttede at have Øie med ham. Omstændighederne vare mig meget gunstige. De kjender vor Nation, — hvorledes vi Alle ere forenede og holde sammen, hvorjombest vi ere adspredte, og overalt danne ligesom en Stat i Staten. Vi kjende alle hinanden og hjælpe og bistaa hinanden saavidt som muligt. Jeg kjender alle Føder i Rom; mange af dem ere rige og vide Besked om alle Hemmeligheder i den store Verden. Da jeg besluttede at vaage over denne Mand, indsaa jeg strax, at jeg behøvede flere Øine end mine egne. Han tilbragte meget af sin Tid i Rom, og hvad han gjorde der, var en Hemmelighed for mig. Jeg vidste alligevel, at Renterne af denne store Formue ikke paa langt nær gik til Labeo. Hvor gik de saa? De maatte anvendes paa en eller anden Maade i Byen, og for at udfinde dette satte jeg mig i Forbindelse med mit eget Folk. Al den Kundskab, de havde i denne Retning, var strax til min Raadighed, og jeg, en fattig Slave, blev istand til at lære at kjende alle Hegios Handlinger og saa Besked om, hvorledes han anvendte hver Time af sin Tid, hver Dag af sit Liv.

Tigellinus er et frygtelig berøgtet

Menneske og har allerede megen Indflydelse hos Keiseren. Han stræber efter at opnaa den høieste Stilling i Staten, at faa Kommandoen over den prætorianske Garde; men, saalænge Burrus lever, vil han visstelig ikke naa dette Maal. Alligevel, han er rodbegjærlig og samvittighedsløs og har i nogen Tid staaet høit i Neros Gunst. Han har været Anstifter af nogle af de mest afskyelige Handlinger, som ere bedrevne i den sidste Tid, og har en stor Tilboielighed til at undertrykke og plyndre de Gamle, Svage og Forsvarsløse, saa at hans Navn af disse Grunde nu er en Skræk i Rom.

Da Labeo drog til Britannien, blev Hegio mere ukontrolleret, end han før havde været, og han begyndte at udvide sine private Spekulationer, idet han i denne Hensigt gjorde Brug af sin Herres Penge, og da vi kom hid, drev han disse sine Forretninger i en stor Skala og havde store Summer ude paa Renter. Det var i den første Tid efter vor Tilbagekomst, at han først kom i Forbindelse med Tigellinus. Han troede i ham at se den, der stod for Tur til at hæve sig i Keiserens Yndest, og derfor smigrede han for ham og gjorde ham sin Oppartning. Siden det er begyndt at gaa uheldig i Britannien, har han sat nye Planer i Gang. Han tror, at Labeo maaske ikke skal vende tilbage igjen, og at, i dette Tilfælde, Formuen med Tigellinus's Magt til Støtte vil kunne komme til at staa aaben for en samvittighedsløs Mand's Behandling."

„Men hvorledes vilde de kunne gjøre en saadan Ting?“ spurgte Cineas. „Den mest uretsfærdige Handling er dog i Almindelighed grundet paa et eller andet Paaskud; men Labeo har ikke givet ringeste Aarsag til at paadrage sig Misun-

delse eller Uvillie. Han er ikke mægtig nok dertil.“

„Intet kan sikre en Mand mod Keiserens Magt. Hvis Labeo nu var her i Rom, og Hegio havde sikret sig Tigellinus's Medvirksomhed, kunde Intet hindre hans Fremgang i Udførelsen af sine Planer. Saadant er ofte skeet. Tigellinus erholder paa en løs Anklage et ligeegnligt Samtykke af Nero til at anholde Labeo. En Officer fra Hoffet kommer til Labeo og raader ham til at gjøre en Ende paa sit Liv, hvis han ikke vil udsætte sig for en værre Skjæbne, og han følger Raadet og lader sig falde paa sit Sværd. Hans Familie bliver drevet til Ruin og til Hungersnød, medens Anklageren deler Formuen med Tigellinus og triumpherer over sine Offers Glendighed. Det Slags Historier foregaa daglig nu.“

En kold Gysen gik igjennem Cineas ved Tanken paa en saadan Mulighed. Det var i Sandhed Fare paafærde; thi han vidste vel, at Rædsel og Afstygheder knyttede sig til Tigellinus's Navn, og at Faa vare sikre for ham.

„Alt dette har jeg Kundskab om,“ vedblev Jfaf; „men jeg ved ikke, hvilken Maade at handle paa, Hegio har besluttet sig til. Jeg formoder, det er hans Hensigt at lade det staa hen, til han er sikker paa Labeos Død, og hvis Efterretninger derom kom idag, tror jeg, at han og hans Patron vilde gribe Formuen strax, og min hjære Hersterinde og hendes Barn vilde blive førte i Glendighed.“

Paa den anden Side er der rigtignok Meget, som kunde affstrække Tigellinus fra en saadan Handling. Burrus, der endnu er den Høieste i Rang og har stor Magt, ved jeg, er Deres intime Ven og er tillige stærkt knyttet til Labeo. Seneca er en anden varm Ven. Labeos Navn

har Betydning: han er nu Hovedet for den gamle, anseede Slægt Sulpicius; og saa Deres ædle Søster er, som Enhver ved, af høi Herkomst, og Alt dette kan maaske nok hindre dem i at gribe til yderligere Midler og en overilet Handling. Hegio er uden Tvivl imorges reist til Rom for at tale med Tigellinus; men jeg tror, de ville oppebie yderligere Efterretninger fra Britannien, inden de foretage Noget. Med Hensyn til Kenterne af Formuen, da har Hegio det Hele under sin Forvaltning. Halvdelen giver han til Familiens Underholdning, og Resten bruger han at spekulere med. Jeg har Beviser, som jeg kan vise Dem. En af Slaverne her er hans Regnskabsfører, og han er en Jøde og hader Hegio; jeg har derfor med Lethed formaaet ham til at lade mig se Regnskaberne, og jeg gennemgaaer dem regelmæssig."

„Hvorledes kan det ske?"

„Han bringer mig dem, hvergang han ved, at Hegio er reist til Rom. Jeg har opdaget uhyre Bedragerier og kan vise Dem det, naar De ønsker. Omstændighederne have virkelig været mig gunstige, og Hegio er saa uvidende om det Hele, at han aldrig drømmer om, at jeg er Andet end en harmløs Bibliothekar, aldeles optaget af mine Bøger."

Cineas tilkjendegav i de stærkeste Udtryk sin varme Erkjendtlighed for Saks Tjenester, bad ham at fortsætte med sine Efterforskninger og sagde, at han imidlertid vilde overtænke den bedste Maade at tage denne farlige Kjeltring paa. Derpaa forlod han Bibliotheket oplydt af bekhymrede Tanker.

(Fortættes.)

Anvisning til Behandling af skindøde Drukuede.

(Af det medicinske Selskab i Kristiania.)

Naar et Menneske er trukket op af Vandet og kun giver svage Livstegn eller ser ud som dødt, men dog ikke viser sikre Dødsmerker (Forraadnelse, Opsvulmen, Dødsstivhed), maa ingen Tid spildes, men Hjælp øieblikkelig anvendes.

a) Mund og Næse renses strax for Mudder og Slim.

b) Kroppen lægges over paa Maven og Ansigtet -- med noget fast (en Planteende, en sammenlagt Frakke eller deslige) under Brystet, saa Hovedet kommer lidt lavere, for at det Vand, som muligens er kommen ned i Struben, kan rinde ud. NB. At stille ham paa

Hovedet eller hænge ham op ved Fødderne er meget farligt.

c) De vaade Klæder ombyttes med tørre og varme saa hastigt som muligt. De Tilstedeværende maa afgive de fornødne Klædningsstykker.

d) Er det Vinter eller ondt Veir, bringes han i Hus eller Ly, liggende paa Siden paa en Bærebør, en Stige, Dør eller andet saadant. Kan man strax saa ham i en varm Seng, er det godt. Er det Sommer og godt Veir, lægger man ham paa nærmeste tørre Jordflæk, helst paa en varm Sandhaug.

e) Man forsøger at bringe Vand-

drættet i Gang saaledes : Kroppen lægges paa Ryggen, men saa, at Hovedet og Overkroppen komme høit ; en Mand stiller sig bag ham, griber med sine Hænder om hans Arme ved Albuerne, og trækker dem langsomt, men kraftigt op over hans Hoved, fører dem saa lidt raskere ned igjen ved Siden af Kroppen og trykker dem nogenlunde stærkt mod Siderne af Brystet. Dette gjentages uafslædelig, saa at Armene vejelvis strækkes opad og sænkes omtrent saa tidt som et Menneſte trækker Veiret, det vil ſige 15 til 16 Gange i Minuttet.

f) Imidlertid maa Andre være i Vert med at guide Kroppen og Lemmerne stærkt med varme Uldklæder eller tørre bare Hænder. Diſe Midler maa, om fornødent gøres, fortsættes 1 til 2 Timer uafbrudt. Røge bør hentes ſtrag ; men den beſtrebne Hjælp maa anvendes oieblikkelig og vedholdende uden at afvente hans Komme. Før end den Syge er bragt tillive, maa man aldeles ikke helde Noget i ham. Er han kommen til ſig ſelv, bringes han i Seng og kan da gjerne gives lidt varmt Drikke.

Mere fra Georgia.

Svar paa Foreſpørgſel.

Brunswick, Ga., Juni 21de 1883.

Hr. Redaktør!

Da jeg i diſe Dage har ſrevet en Del Breve ſom Svar paa Spørgſmaal fra norſke Farmere i Minneſota, og nu igaar igjen modtog Foreſpørgſler helt fra Idaho, fra en Del Farmere der, ſom har læſt Skitſjen „Brunswick i Georgia“ i „For Hjemmet“ ſor 15de April, ſaa ſender jeg Dem herved et Uddrag af det ſidſte og udførligſte af mine Breve i den Anledning, nemlig et til en Ven, og tillader mig at anmode Dem om godhedsfuldt at optage i Deres Blad diſe praktiſte Oplyſninger og Svar, ſaaſom det rimeligviſ vil ſpare baade mig og Andre en Del Tid og Arbeide, og maatte give En og Anden Svar paa hans tænkte, men endnu ikke gjorte Spørgſmaal. Deſuden tror jeg, at efterfølgende Linier fra diſe ſor Nordveſtens Beboere endnu ſaa lidet beſkjendte Landsdele vil have ſin Interesſe for en ſtor Del af „For Hjemmets“ Læſere ; og hvad jeg ſtriver, er ſamvittighedsfuldt underføgt og Sandheder, ſom jeg synes, det er min Pligt at lade mine Landsmænd i Amerika komme til Kundſkab om.

Med megen Agtelſe venſtabeligt

N. S. Haſſel,

Kongl. norſk og ſvenſk Vice-Konſul.

1. Godt Land i en ſund Egn? Nu ja, her er Land i Mængde og Maſſevis at ſaa kjøbt ; her er nok af Ferkvandsſumpe og uſundt Land i Staten, og ikke ſaa ſædeles langt herfra findes ogſaa ſaadant Land ; men ogſaa heromkring er endnu ialfald nok af Land at ſaa, hvor det er ſundt at bo. Dog dermed er det ikke gjort. Paa de ſtore Der ved Havkſten heromkring vil jeg fraraade Enhver at kjøbe Land under nærværende Forholde, og det af flere Grunde, men jeg ſkal her indſtrænke mig til kun at nævne den væſentligſte, nemlig den vanſkelige og tidſpildende Transport. Ugeledes vil jeg alvorlig advare for her i Syden under nærværende Forholde at kjøbe affidesliggende Land, henne i Ode-marken, langt fra By og Jernbane, om man ſaa kunde ſaa Landet for næſten Intet ; thi det kunde tage forlænge, inden Jernbanen kom efter. Derimod vil jeg tilraade enhver Landsmand, ſom maatte komme hid, at kjøbe Land i Nær-

heden af en af Jernbanerne og Byen, og at drive paa Kreaturavl, samt især Grøntsager, Poteter, Bær, Frugter, Meloner. Sufferrør o. s. v., saa han, saa ofte han vilde, kunde sende sine Produkter (deriblandt slagtede Kreaturer og Mælk) ind til sin Agent, en Kjøbmand eller Slagter i Byen, uden at behøve at gaa med selv.

2. Haverter, Grøntsager, Poteter, Bær o. s. v. lønner det sig særdeles godt at dyrke her, da man kan saa og høste to Gange om Aaret paa samme Stykke, og især fordi det her modnes saa tidligt den første Gang, og vi staar i saadan direkte Jernbane- og Dampskibsforbindelse med New York og andre store Byer i Nord- og Mellemstaterne, at Farmerne herneude kan forsende og sælge sine Produkter deroppe, medens der endnu er Vinter. Der er dem, som planter almindelige Poteter i December og sætter Sødpoteter i deres Sted efterhaanden, som de tager hine op, og imidlertid har de plantet Mais mellem hver Rad Poteter. Men i Almindelighed planter man irske Poteter i Januar og Februar og tager dem op i Mai og Juni, og i Marts plantes Sødpoteter. Irske Poteter giver fra 50 til 100 Bushels paa en Acre, og Sødpoteter fra 300 til 400 Bushels paa en Acre godt Land, uden Vanskelighed og med meget lidet Arbejde. Naar Sødpoteterne er tagne op om Høsten, plantes der gjerne Turnips eller Kaal i deres Sted til at gro om Vinteren.

Store Vandmeloner kostede før otte Dage siden her i Byen fra en halv til en hel Daler Stykket, nu koster de fra 40 til 60 Cents, og om otte a fjorten Dage herefter kan man maasse kjøbe dem for 10 a 15 Cents Stykket. En Mand kan tjene frit indtil et Tusinde Daler om Aaret paa en eneste Acre beplantet med Jordbær, dersom han lader rige

Folk i New York og Cincinnati spise Bærene. En fattig, men driftig og dygtig Mand, som har Born, der kan hjælpe ham, og som eier fra 10 til 20 Acres Land i Nærheden eller nogle saa Mile fra Byen, kan lægge sig op nogle hundrede Daler om Aaret, uden at han nogensinde behøver at arbejde saa haardt, som Farmerne ofte maa i Nordveststaterne; thi han har Tiden for sig og kan uhindret arbejde paa sin Mark og i sin Have i alle Aarets tolv Maanedere. Men Sagen er, at de fleste saakaldte Farmere heromkring ikke gider arbejde og ikke bryder sig om at tjene mere end til Livsophold for sig og Sine, og dertil behøves ikke Meget. Og naar de saa en Gang iblandt gjør sig den Umage at styde en Hjort eller om det ikke er Andet end en Vassebjørn eller to, saa har de nok til Brændevin ogsaa for en Stund. Saadanne Folk bryder sig ikke om at eie mere end 10 Acres; thi det er nok, og de ønsker ikke at betale Skat af mere Land. Jeg kjender endnu kun en driftig Smaaafarmer (20 Acres) her i Nærheden, og han lagde sig op nogle hundrede Daler ifjor, foruden at han da ogsaa kjøbte sig en Hest; og jeg kjender kun en eneste driftig Storfarmers (3 a 400 Acres) omtrent 12 Mile herfra, og han tjener flere tusinde Daler hvert Aar paa Grøntsager, Meloner, Frugter o. s. v., hvilke Produkter han afsætter dels her i Brunswick og dels i New York. Han arbejder nok sjelden eller aldrig selv.

3. Mais dyrkes her kun lidet af, fordi det lønner sig bedre at føde eller gjøde Kreaturerne paa Sødpoteter og Turnips. Havre skal lønne sig godt og taamt Græs voger udmærket godt. Bomuld og Tobak dyrkes nu ikke længere i det Store i dette eller de tilstødende Countier, men Ris (Risengryn) dyrkes her ogsaa nu ikke saa lidet af, og Suk-

ferrov, som man dels presser og koger Sirup af og dels sælger i Butikkerne for at spises, som det er. Oliventræet, af hvis Frugt Sodalien presses, trives godt her, ligesaa Morbærtræet, hvorpaa Silkeormen lever, og Apelsiner (Oranges) og Ferskener (Peaches) skal det lønne sig godt at lægge sig efter, især de sidste. At holde Fjærtræ, især Høns, lønner sig godt. Godt Smør kan man ogsaa tjærne her.

4. En almindelig god Melketo med Kalv koster omkring 20 Daler, men man kan ogsaa faa en for 12 Daler. Man maatte stæffe sig andre Racar af Kreaturer og Svin at krydse disse med; thi det skal ikke være gjort heromkring i umindelige Tider. De, som driver Kreaturavl, lader den store Flok stytte sig selv hele Aaret rundt og formere sig; men til en mindre Flok indhegner de omtrent en Acre, og disse kommer da af sig selv hver Aften i Indhegningen og bliver mælkede, og saa slippes Kalvene ind til dem. Svinene lader man ligesledes stytte sig selv og gjør sig intet Bryderi med dem, indtil en Tid førend man vil slagte dem. Paa Heste og Mulæsler er her omtrent samme Pris som i Iowa, eller maaske er Prisen noget høiere, især paa de store og stærke.

5. Jeg ved ikke, om jeg efter dette behøver at omtale Jordbundens Bestaffenhed. Den er mangesteds tør og sandig, men her er ogsaa, som du selv af det Foregaaende kan se, god og frugtbar Jordbund, ogsaa der, hvor det er sundt og helst. Jeg eier nu f. Ex. 20 Acres af det bedste Land heromkring, 9 Mile ovenfor Byen, inde i Landet og lige ved Fjorden, hvor der er Fisk og Østers i Mængde lige ved og paa min Strand. Jeg tænker der at plante Oliven-, Apelsin- og Ferskentræer, samt Bære-, Blomme- og Æbletræer og maaske

at lade dyrke Meloner, Jordbær o. s. v., sjønt jeg for Konsulatets og Skibenes Skyld er nødsaget til at opholde mig i Byen saagodtsom bestandig. Ved Siden af mit Landstykke er der at faa kjøbt 20 eller 40 eller 80 a 90 Acres for 5 Daler pr. Acre, hvilket er meget billigt for saadant Land, udstykket i Smaafarme og saa nær Byen. Der kan Koer, Heste og Svin gaa løse over et Landstykke paa 200 Acres, som er affaaet fra det nærmeste Land ved en smal Kende eller „creef“ af Fjorden, hvorover der gaar en Bro, der er afstængt for Kreaturer. I Nærheden heraf gaar Jernbanen, og der er en Flagstation, hvor Trænet standser, om Noget onsker at komme med eller gaa af der. Omtrent Halvdelen af nævnte Landstykke paa 200 Acres tilhører en rig Mand, som for et Par Aar siden paa Grund af dets sunde og sunde Beliggenhed lod opføre derpaa en Bygning, der nok kostede ham omkring 5000 Daler, men hans Forretning binder ham andetsteds, saa at han kun sjelden opholder sig der. Omtrent 6 Mile ovenfor mit Landstykke paa samme Side og ved Bunden af Fjorden ligger en Plantage paa 2,500 Acres, foruden næsten 500 Acres Strand og Saltvands Sumpland, hvis frodige Græs (eller halvt Græs og halvt Siv) kan benyttes til Foder, og især er fortrinligt til Stroelse og Gjødning. Denne Plantage kan nok netop nu kjøbes for 5000 Daler, altsaa 2 Daler pr. Acre; men ikke mindre end hele Plantagen under Et. Hvis saadant Land skulde stykkes ud, vilde det ikke blive solgt billigere end fra 5 til 10 Daler pr. Acre, da Landet er af bedste Slags, og det Meste deraf er ryddet og færdigt til Dyrkning. Hvis nu 5 a 6 Farmere, eller flere, som eiede fra 1500 til 2000 Daler hver, slog sig sammen og kjøbte denne Plan-

tage og saa delte den mellem sig, saa vilde de efter mit bedste Skjon aldrig komme til at angre derpaa. Eieren bor nu ikke her længere; men 500 Acres af den nærmeste Plantage, som indeholder 2,260 Acres, kunde ogsaa gaa med i Handelen. Eieren af sidstnævnte Plantage bor paa den og vil ikke sælge bort mere af den. Paa disse 500 Acres ligger et Jernbanedepot, 15 Mile fra Brunswick. Men den, som kom her, maatte ikke kjøbe Land for alle sine Penge; da maatte han hellere blive stuldig paa Landet, og under enhver Omstændighed beholde Penge nok til Besætning og Udrustning og til at sætte Driften i Gang med. De fabelagtig billige Priser paa frugtbart Land har vakt Begjærligheden og Haveshygen hos mere end En, saa at han har kjøbt Land for alle sine Penge og ikke havt Noget eller nok til at begynde Driften med, og saa har han maattet lade det ligge der ubrugt, og der ligger det fremdeles.

6. Tiden at komme hertil paa? Ja, det vilde vel være bedst i November; men for Varmens Skyld kan jeg ikke indse, at det vilde gjøre synderlig Forskjel for den, som er vant ved at arbejde paa Markerne i Illinois eller Iowa. At jeg og Mine trives godt, er friske som Fiske og slet ikke endnu har følt os saa trykkede af Varmen, som vi ofte gjorde i Iowa paa denne Tid af Aaret, det er ganske vist, og vi har allerede havt 3 Dage saa varme nu, at paalidelige Folf siger, at vi ikke vil saa det mange Grader varmere paa det Varmeste. Nu er jeg da atter, som du ser, kommet til at tale om mig selv, nemlig for at baade du og jeg kan være sikre paa, at det er sandt som sagt. Nu da — jeg, som i Iowa maatte kaldes en sygelig Mand, da jeg der var mere syg end frisk, feiler her aldrig noget, og taaler allerede nu Saa-

dant, som jeg der aldrig kunde taale. Jeg har altsaa begyndt at gjenvinde min Helbred. Desuden — her er tre Nordmænd, som kom hertil isjor i Mai, de to fra Norge, den tredie fra New York, tror jeg; de har arbejdet hver Dag i Solen, og to af dem har ikke været syge her en eneste Dag endnu. Fremdeles — medens norske, eller, om du vil, europæiske Skibe i Sommertiden ikke tør komme til Savannah, som ligger 100 Mile mod Nord herfra og hvorpaa der i Vintertiden er en betydelig Skibsfart, saa ligger her i Brunswick nu ligesaa mange norske Skibe, som nogenstunde i Vinter, og flere er ventendes; og Søfolkene arbejder haardt og i Solen, men der har ikke været et eneste Sygdomstilfælde blandt dem hidindtil. At enkelte af dem senere paa Sommeren, henimod Høsten, kan saa smage Klimatfeberen, holder jeg for rimeligt nok; men meget almindeligt er det vel ikke; thi Byen eier ikke et Hospital eller nogen saadan Indretning.

Den Fjord, som jeg flere Gange har nævnt, og som gaar forbi Brunswick og 15 Mile ind i Landet, er en stor, bred og dyb Saltvandsfjord, saa at store Skibe kan gaa lige op til den omtalte Plantage, og man kan derfra reise til Byen paa Jernbane, paa Vogn eller i Baad efter Behag. Efter Sigende skal vi inden 5 Aar ogsaa have en Orlogshavn eller Marineværst anlagt her, da nemlig Regjeringen allerede for Borgerkrigens Udbrud købte Land i dyre Domme her i den Hensigt, men ved Krigen blev forhindret fra at udføre den Plan. Jeg tænker dog helst, at det endnu er temmelig uvist, hvad Tid Plaanen vil blive udført.

7. Hvad Rejsen vilde komme til at koste, kan du selv bedst undersøge paa nærmeste Depot, og ligesaa hvilken Ve-

du burde reise, enten over Chicago og New York paa 2den Plads (fra New York hid koster Billetten med Mallorys direkte Dampskibslinie omtrent 10 Daler), eller over Chicago og Louisville til Macon, Ga., hvorfra Billetten koster omtrent 2 Daler til Brunswick. Du ser, at jeg vil have dig hid, og jeg skal heller ikke prøve at lægge Skjul paa, at det er mig meget om at gjøre, at drage en Del norske Lutheranere hid, om vi med Guds Hjælp snart kunde opnaa at faa lutherisk-kirkelig Ordning og Betjening her; thi det vilde blive altfor tungt at maatte undvære den. Der er altsaa egen Interesse med i Spillet, men ikke af værste Slags, som her har forekommet. Det har nemlig hændt nogle Gange, at samvittighedsløse Umennesker har ført Emigranter hid fra Tyskland og ført dem ud paa det værste og usundeste Sumpland, hvor neppe nok en Neger kunde beholde Livet, kun for at tjene des flere Penge ved til høie Priser at sælge dem saadant for sin Usundheds Skyld næsten værdiløst Land. Og hvis nogen saadan sharper vilde søge at vilblede nogen Landsmand, som kom hid for at købe Land, da vilde jeg nok tillade mig at blande mig i Sagen; thi det kunde aldeles tilintetgjøre en af mine Fremtids-Forhaabninger. Jeg har nemlig ganske godt Haab om, at der inden nogle Aar vil findes ikke saa faa norsk-amerikanske Farmere og lykkelige norske Hjem i Georgia. Jeg ser klart, baade at det kan ske, og hvorledes det paa bedste

Maade kan ske, og jeg tror, at mangen En vilde være vel tjent med at ombytte Nordvestens haarde Klima med Georgias milde. Men den, som ikke har flere Penge, end han behøver til Reisen, eller ikke er en god Haandværker, bør ikke komme hid under nærværende Forholde; thi han kan ikke konkurrere med Negrene som Gravarbejder, hvilket formodentlig ogsaa er Grunden til, at vi har saa faa Irlændere iblandt os her, og dette er maaske atter en væsentlig Grund til, at vi her har saadanne særdeles høitidelig stille og fredelige Søndage.

8. Enkelte Klapperslanger af samme Størrelse, som de almindelige i Nordvesten, forekommer ogsaa her; men ikke hyppigere end der, ligesaa hvad Myg angaar, men andre giftige Kryb eller Insekter kan jeg ikke faa opspurgt. At her ogsaa er Noget iveien, ved du nok, gode Ven, og om du kom hid, vilde du ikke indbilde dig, at du dermed var kommen i Paradis og ikke længere befandt dig paa den for Syndens Skyld forbandede Jord, men hellere med os talke Vorherre for, at han dog alligevel for Kristi Skyld velsigner baade den og os.

9. Jeg har skrevet saa meget om Vandet, at jeg nær havde glemt Vandet. Vandet er godt her, dog tror jeg for min Part, at man bør være forsigtig i Begyndelsen, medens man vænner sig til det. Hvorsomhelst man graver 15 a 20 Fod dybt, finder man Vand; men jo dybere man graver, des bedre Vand faar man.

Jensens Koralbog.

(Optaget fra „Norden“.)

Pastor E. Jensens Koralbog, der siden forrige Høst har været ude af Boghandelen, er nu netop udkommet i andet Oplag paa F. T. Kelling & Co.'s Forlag. De ganske saa Trykfeil, der fandtes i første Oplag, er nu rettede, og Bogen har desuden faaet et værdifuldt Tillæg af 16 — sexten — Melodier. En Del ældre Melodier fra Ludvig W. Lindemans Koralbog til Landstads Salmebog, hvilke var udeladte i første Udgave, er indtagne i Tillægget ved Siden af enkelte udvalgte Melodier fra Lindemans Koralbog til Hauges Salmebog: „Alt staar i Guds Faderhaand“, — „Hil dig, Frelser og Forsjoner“, — „Jeg har dig hjerteligen kjær“ (den Salme, som Pastor Wieje saa smukt har beskrevet i sin Bog: „Lidt Salmehistorie“). Her finde vi ogsaa den bekjendte smukke Melodi af Valle til: „Her kommer dine arme Smaa.“ Men særlig skulle vi gjøre opmærksom paa 2 Melodier i Tillægget. Den ene er den af Ludvig W. Lindeman optagne svenske Melodi til Salmen: „I denne Verdens Sorger sænkt.“ Denne Melodi har det store Fortrin fremfor Lindemans egen Melodi til Salmen, at den er langt lettere at svinge for Menigheden og paa samme Tid er den svenske Melodi særdeles udtryksfuld og gripende. Den, som Hoff har komponeret til den samme Salme, synes i Forstningen smukkere, men taber sig rent lige over for hine to af Jensen optagne, naar man sammenligner og prøver dem lidt nærmere, forudsat da, at man har lidt kirkelig Smag.

Endelig skulle vi gjøre opmærksom paa en ny Melodi til: „Jeg ved mig en Sovn i Jesu Navn.“ Den har aldrig for staaet i nogen Koralbog, men vi tror, at Pastor Jensen har gjort en god Gjerning ved at lade den faa Plads i sin Koralbog. Den er særdeles smuk*).

Jensens Koralbog er nu ogsaa, hvad det Ydre angaar, en meget anseelig Bog. Med Tillægget indeholder nu Bogen tilfammen ikke mindre end 212 Melodier, 23 flere end Ludv. W. Lindemans Koralbog til Landstads Salmebog og 28 flere end den nye Udgave af Knud Hendersens Koralbog. Jensens Koralbog er, næst Erik Hoff's, den største, som endnu er udkommen. Den er fuldstændig for Guldbergs, Landstads og Synodens Salmebøger og næsten fuldstændig for Hauges. Noget Koralbog, som bedre passer for alle nord-lutheriske Menigheder i Amerika, vil ikke kunne ventes paa lange Tider. Bogen skal allerede være meget udbredt foruden i den norske Synode ogsaa i Konferentsen og Augustanasynoden.

Den nye Udgave, skjønt adskillig større end den første, sælges fremdeles, indbunden, til den billige Pris \$1.00, Porto 10 Cts. (i Partier Rabat). Man henvende sig til F. T. Kelling & Co., 226 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. (ikke til Udgifveren, Pastor E. Jensen).

*) Anmelderens Dom med Hensyn til disse enkelte Melodier trænger maaske til nærmere Bekræftelse.

Blandinger. — Nyt og Gammelt.

Har Maanen Atmosfære? Dette interessante Spørgsmaal har længe i høi Grad beskæftiget Astronomerne. For den Anskuelse, at Maanen ingen Atmosfære (c: Dunstfreds) har, er flere Grunde fremsførte. Maanens Udseende er altid det Samme, man ser ingen Skyer paa Maanen, ingen Dæmring. Bedækker Maanen en Stjerne, indtræffer Bedækningen altid noiagtigt paa den forud bestemte Tid, Stjernen holder sig lige klar lige til det Dieblit, da den træder bag Maanestivens Rand og saa øiebliffelig forsvinder.

Saameget mere Opmærksomhed fortjener det derved, naar nu den bekjendte franske Astronom Flammarion søger at paavise Tilstedeværelsen af en Atmosfære paa Maanen. Han støtter sig til en Del Jagttagelser, saavel ældre som ganske nye, der afvige fra det hidtil Anførte.

Schroter ligesom ogsaa Paul og Prosper Henry har virkelig seet en Dæmring paa Maanen. Den er vistnok liden, men den er der dog og kan ikke forklares uden Antagelsen af en Maaneatmosfære. Englænderen Airy har noiagtigt studeret 295 Stjernebedækninger, og Flammarion anfører endnu en lang Række Jagttagelser af Bedækninger, som alle godtgjør, at Stjernerne ikke, som af Alle hidtil antaget, pludselig forsvinde bag Maanens Rand. Dette taler for, at Maanen har Atmosfære, som bryder Stjernens Straaler. Man har endvidere troet at bemærke, at den Del af Maanen, som vender fra Jorden, har større Atmosfære end den mod os vendende Side. Til denne Antagelse er man kommet ad følgende Veie:

Paa forskjellige Steder af Jordens

Overflade ser man Maanen fra forskjellige Synspunkter, og paa Grund af Jordens Omdreining forandres ogsaa, selv om vi opholder os paa samme Sted, stadig det Standpunkt, fra hvilket vi betragter Maanen. Dette har tilfølgende, at det ikke til alle Tider og paa alle Steder er ganske noiagtigt den samme Halvdel af Maanen, som vi ser, men vi faar imellemstunder se lidt af den Halvdel af Maanen, som, om ovennævnte Forhold ikke fandt Sted, stadig vilde være skjult for os. Dette kaldes den parallaktiske Libration. Man har ogsaa en skjult Libration, som beror paa Forhold ved Maanens Bevægelse. Denne Libration bewirker det Samme som den parallaktiske Libration.

Naar nu paa et eller andet Punkt af Maanestivens Rand en Del af den Halvdel af Maanen, som uden Librationen stedse skulde være usynlig for os, dukker frem, og der saa kommer en Stjerne, som netop passerer dette Punkt af Maaneranden, viser den sig længere Tid, end den skulde ifølge Beregningerne, og længere Tid, end den paa noget andet Punkt af Maanens Rand vilde gjøre. Dette beror paa en stærkere Brydning af dens Straaler, idet disse passere Maaneatmosfæren, og en stærkere Brydning er Tegnet paa en tættere eller høiere Atmosfære.

Ogsaa andre Grunde tale for en tættere og høiere Atmosfære paa den fra Jorden vendte Maanehalvdel: Hansens i Gotha har ved sine Undersøgelser angaaende Maanens Bevægelse opdaget en Uregelmæssighed i denne, som lod sig forklare derved, at Maanens Tyngdepunkt ikke faldt sammen med dens Midtpunkt. Maanens Tyngdepunkt maa

være 8 geogr. Mile fjernet fra dens Midtpunkt og ligge i den fra Jorden bortvendte Halvdel. Men Maaneatmosfæren maa danne en Kugle med Tyngdepunktet til Midtpunkt. Heraf følger, at Maanens Atmosfære maa være størst paa den fra Jorden vendende Side.

Maanens Atmosfære har en ringe Høide, man antager 3 norske Mil, og en ringe Tæthed, maatte en fire Hundrede og fem og tredivte Del af Jordatmosfærens Tæthed ved Havets Overflade. Maanens Atmosfære er saaledes langt tyndere og sandsynligvis ogsaa anderledes sammenfat end vor, saa at Væsener af vor Organisation ikke vilde kunne leve der, men man kan derfor ikke absolut benegte Tilstedeværelsen af en Atmosfære og hvad dermed staar i Forbindelse. (Eft. „Naturen“.)

De forenede Socialister, Nihilister og Anarkister i Genf høitideligholdt den 18de Mars Kommunens Fødselsdag, hvor det gik meget stormende til, da der ogsaa havde indfundet sig en Del Modstandere. Et Par Talere begyndte med paa Thyt at ribe ned paa det infame Bourgeois (: Borgerstanden). Midt under det sidste Foredrag begyndte imidlertid en Del af Forsamlingen at raabe, at de ikke forstod, hvad der blev sagt, og forlangte, at det skulde oversættes paa Fransk, medens Andre gav sig til af fuld Hals at brøle: „Mo'er Michel! Mo'er Michel!“*) Inden der var gaaet et Par Minuter, var der et almindeligt Slagsmaal i Gang, under hvilket Vinduer og Døre blev slaaede ind og en Medarbejder af Journal de Geneve

*) Louise Michel, en politisk Sværmerke, deporteret, benaadet og nylig dømt til nogle Mars Lugthus, fordi hun ansjorte en Hov Pøbel, som plyndrede en Bagers Bod.

Red.

blev kastet paa Døren. Da det langt om længe var bleven roligt igjen, stod en Borger Grusset op og forhaanede den schweiziske Forbundsflåne, der efter hags Mening havde tjent som Skallestjul for de største Nederdrægtigheder. Herimod protesterede andre Schweizere, hvilket atter gav Anledning til et almindeligt Slagsmaal, og til, at Politiet stred ind og opløste Forsamlingen. („Mtbl.“)

Morfinmanien i Frantrige antager stadig større Dimensioner. En Apotheker ved Navn Bassy er i disse Dage bleven dømt til 8 Dages Fængsel og 3000 Frs. i Bøder, fordi han i Løbet af 17 Maaneder havde solgt — paa to Recepter — ikke mindre end 693 Gram Morfin for en Sum af 1650 Frs.!

Generet Gjestfrihed. Forleden Vinter modtog Borgermesteren i Brüssel den officielle Underretning fra Paris's Municipalsraad, at en Del af dets Medlemmer agtede ved personlig Nærværelse i den belgiske Hovedstad at gjøre sig bekendt med dens ypperlige Kloaksystem. Borgermesteren, Hr. Buls, følte sig paa Byens Vegne overordentlig smigret ved det bebudede Besøg og traf Anstalter til paa passende Maade at gjøre Hæder for de sjældne Gæster ved en glimrende Fest paa Raadhuset.

Da Arrangementet var bragt i Orden, gjaldt det at sende omkring Indbydelserne. Den Første, han henvendte sig til, var Indenrigsministeren, Hr. Rolin-Jaquemyns. Borgermesteren stødte paa denne oppe i Deputeretkammeret og sagde med sit elstøverdige Lune:

„Der vil strax komme Indbydelse til Dem til Middag paa Raadhuset paa Mandag for disse Herrer fra Paris.“

„Nei, nei, — send ikke nogen Indbydelse til mig,“ svarede Ministeren ivrigt.

„Men hvorfor det?“

„Jeg kan ikke være med. De kan da begribe — —“

Hr. Buls begreb aldeles ikke, men henvendte sig nu til Udenrigsministeren, Frere-Orban, for at raadføre sig med ham angaaende Corps diplomatique.

„Det gaar ikke an, at De inviterer nogen som helst af de fremmede Diplomater“, svarede Frere-Orban med samme Iver og Bestemthed, som sin Kollega.

„Ja, men ialfald kan den franske Gesandt — —“

„Nei, De udsætter Dem bare for at faa Kortet tilbage.“

Hr. Buls skjønte mindre og mindre; han blev mere og mere forbauset, da Politimesteren, hvem han havde sendt en Indbydelse, kom til ham og sagde:

„Jeg takker meget for Indbydelsen, Hr. Borgermester, det vil være mig en stor Ære, men jeg har en Betænkelse. Blandt disse Herrer fra Paris er der flere, der i sin Tid have opholdt sig her som Flygtninger, og som jeg har havt det ubehagelige Hverv at opspore, at holde Die med, ja endog undertiden at sætte fast. Dersom disse nu ved Bordet skulde komme til at kjende mig igjen, vil det kanske gjøre et Skaar i Glæden for dem.“

Der begyndte nu at gaa et Lys op for Hr. Buls, og han kom til fuld Klarhed i Sagen, da Fyrverkeren, der skulde give Festen Glans ved at afbrænde et stort Fyrverkeri, kom og sagde:

„Hr. Borgermester, jeg tror, jeg har faaet en npperlig Ide — en Overraskelse for Gæsterne, en slaaende Illusion. Pariserherrene komme til at blive fornoiede, det vil sætte dem 12 Aar tilbage i Tiden.“

Idéen var — en Fremstilling af den af Kommunarerne paasatte Ildbrand i

Hotel de Ville (i: Raadhuset) og detes Ildelaggelse.

Det havde Borgermesteren ikke tænkt paa: blandt dem, som „ved Medborgeres Tillid“ havde faaet Plads i Paris's overmaade radikale Municipalraad, findes endogsaa adskillige benaaede Nordbrændere fra Kommunens Rædselsdage. Borgermesterens Iver for at hædre sine Gæster syntes som Følge heraf at være betydelig dæmpet; thi da Gæsterne kom til Brüssel, var hverken han eller Nogen paa hans Begne tilstede for at tage imod dem paa Jernbanestationen, saa det kom godt med, at en Del af dem, som forklaret, vare godt kjendte i Brüssel fra før. Endnu værre var det, at da Gæsterne indfandt sig til Festen paa Raadhuset Dagen efter, lod Borgermesteren dem vente paa sig, og da han endelig kom, iført sin smukke, sølvbroderede Galauniform, lod han dem til og med vide, at det aldeles ikke var for deres Skyld, han havde pyntet sig.

„Jeg haaber, mine Herrer vil undskyldte,“ sagde han, „at jeg ikke kan opholde mig længe hos Dem, men jeg har flere Brudepar, som venter paa mig for at faa den borgerlige Vielse besorget.“

Og derefter traf Hr. Buls sig hurtigst muligt tilbage fra hele den brillante Tilstelning. („Mgbl.“)

Med Tødderne bearbejdes endnu i Kjøbenhavn Deigen til det Brød, som Befolkningen spiser. Sundhedskommissionen har nu sat sig i Virksomhed for at faa Slut paa denne Arbejds metode, da denne Maade at berebe et af Befolkningens vigtigste Næringsmidler paa ikke alene er modbydelig, men ogsaa i Henseende til Befordring af Smitte kan være farlig for Sundheden og altsaa bør affattes. Hvis ikke Ustikken snart ophører, agter Politimester Crone, efter

hvad han udtaler i et udsendt Cirkulære, at offentliggjøre Navnene paa de Bagere, der benytte denne Methode.

En bekjendt Maler i Wien, fortælle de østerrigste Blade, havde nylig i „Künstlerhaus“ udstillet et Historiemaleri, hvorpaa et overordentlig prægtigt Hoved af en Olding vakte megen Opmærksomhed. Den udmærkede Maade, hvorpaa Billedet var udført, forhøiede desuden i væsentlig Grad Modelleens i Forveien meget karakteristiske Træk. Nogen Tid efter at Billedet havde været udstillet, fik Maleren Besøg af en meget mystisk udseende Person, der efter at have komplimenteret Maleren i Anledning af hans Billede, konfidentielt bad denne om at opgive sig Navnet paa den Mand, der havde sidet Model til Oldingens Hoved. Efter nogle Udflugter fra Malerens Side fik Besøgeren Adressen at vide. Nogle Timer efter arresterede to Politibetjente Modelle, Veneslaus Gunesch, en smuk, gammel Mand paa 67 Aar, der som Model var bleven malet af en af Wiens første Kolorister og tillige var en undegen farlig Forbryder. („Bergens Aftenbl.“)

Hvalfjød til Menneskeføde. Som bekjendt har Konservator Will fra Drammen ifjor Sommer ved Hvalfangeretablissementet i Sorvær været beskæftiget

med at konservere Hvalfjød til Menneskeføde. Dette var nok, saavidt vides, de første Forsøg, som er bleven gjort her i Landet paa denne Bedrift. Resultaterne skulle, hvad Baren betræffer, have saldt meget tilfredsstillende ud, og Hr. Will har i Vinter faaet dannet et Interesseselskab til Driftens Gjenoptagelse eller Fortsættelse i Sommer. Der skal nu tages fat paa en mere rationel Maade med større Kræfter og bedre Apparater. Der er forleden Vinter i Drammen bleven bygget et Hus til Opførelse i Sorvær; Huset er 30 Alen langt og 15 Alen bredt. I dette skal der opføres Dampmaskiner med Gaskemaskiner m. m.

Et Seisfib er fragtet for at føre disse Sager tilligemed en hel Del Blikkasser og Daaser derop saa tidlig, at Driften kan iværksettes samtidig med Fangstens Begyndelse.

Hvalfangsten skal i Sommer i Sorvær drives med 2 Fangstfibe. Der blev nemlig forleden Vinter bygget et nyt Hvalfangerdampstib for Selskabet.

(„Finmarksp.“)

Norsk Bagverk. Opmærksomheden henledes paa Dhrr. Hansen & Hutchinsons Avertissement paa næstsidste Side. Saavel deres almindelige Brodsorter som deres norske Bagverk fortjener efter vor Formening den bedste Anbefaling.

Gaader og Opgaver.

No. 229. (Opgave). Hvilket enkelt Ord dannes af alle de Bogstaver, som forekomme i følgende Ord: „Ser, mandig blev Hesten.“?

(„For Ungd.“)

Indhold: Helenas Familie. — Anvisning til Behandling af stindøde Druene. — Mere fra Georgia. — Jensens Koralbog. — Blandinger. — Nyt og Gammelt. — Gaader og Opgaver.

R. F. Gibson,
JUSTICE OF THE PEACE,
INSURANCE, COLLECTING AGENT, REAL ESTATE.

Office in Adams Block, Winnebago St., DECORAH, IOWA

C. R. WILLETT,
N. WILLET.

ESTABLISHED
A. D. 1857.

Willett & Willett,

ATTORNEY'S AT LAW,
DECORAH, — — — — — IOWA.

Hans Johnsen,
SADELMAGER.

handler med
Sadler, Svøber, Bidsler etc.,
forfærdiger i sit eget Værksted efter Bestilling alle Slags Buder, Sæleringe etc.
Decorah, — — — — — Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Røge- og Kaffelovne samt
Kobber- og Blikvarer, Gaardsredskaber og Værktøi, Bygningsmaterialier,
saasom Binduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt ogolie.
Kobber- og Blikvarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

E. CUTLER ATTORNEY AT LAW & General Insurance Agent.
Office in Adams Block. DECORAH, IOWA.

Ældre Bind af „For Hjemmet“ (18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.)
sendes portofrit for regulær Pris.

J. T. RELF,
PHOTOGRAF,

handler med Rammer, Rister, Albums, Fjelds-Indfatninger, Stereoskop-Billeder etc
Gamle Billeder kopieres.

Smaabørn photograferes ved den nye Methode langt hurtigere end før. Alle mine Negativbilleder retoucheres af den udmærkede Retoucher, Hr. Eugene Austin. Aflæg mig et Besøg. Mit Galleri er over Montgomerhs Drugstore,
Decorah, Iowa.

Kabringer

af Hvede og Rug. Honningfager, grovt og fint Rug- og Hvedebrød m. m.
anbefales fra

Hansen & Hutchinsons Damp-Bageri.

Water Street, Decorah, Iowa.

 Korfte Stonrokker bages efter Bestilling.

99 CENT STORE 99

Det smukkeste Udvalg af Galanteri-Varer i Decorah, passende til Bryllups- og Høitidspremier og en elegant Samling af solvpleterede Varer forefindes altid. Her er ogsaa det rette Sted til at kjøbe Stambøger (Autographs), Photograph-Albums, Vasen, Toilet-Gjenstande, Lamper, Speile og musicalke Instrumenter. Billed-Kammer leveres efter Bestilling.

Agentur for Crown Sewing Machine.

A. N. Vance, Water St., Decorah, Ia.

C. C. COOK Optikus og Uhrmager, har tilfalds Brillen de bedste i Handelen. Pomme- og Stue-Uhre repareres smukt. Læst ved Post Office, Decorah, Iowa.

Decorah Institut.

Denne velkjendte Skole vil begynde sit 10de Aar den 3die September. Det Antal Elever, som i Aarets Løb besøge Skolen, er nu omtrent 400; de komme fra Iowa, Minnesota, Wisconsin, Nebraska og Dakota. Skolebøger i alle de almindelige Fag kunne leies for 75 Cents Terminen eller for 40 Cents Maanednen. Bespisning kan erholdes for, hvad den virkelig koster, efter sidste Beregning var det \$1.39 for Ugen. Møblerede Værelser hos private Familier kan erholdes for fra 30 Cents til 50 Cents om Ugen. Skolepengene for en fuld Termin (11 Uger) er \$7.00, for kortere Tid \$3.00 Maanednen. Bestyreren er Amerikaner, men forstaar Norsk og benytter det norske Sprog til at forklare det Engelske for norske Elever. Man henvende sig til Bestyreren

J. Breckenridge,

(10—13).

Decorah, Iowa.

Decorah Business College

tilbyder et omfattende praktisk Kursus for \$25.00 (Terminens Længde efter Enhvers Behov). Man kan begynde naarsomhelst hele Aaret igjennem, og Skolen har ogsaa en Klasse for Damer. Bestyreren er en Bogholder med 35 Aars Praxis. Skolens 9de Aars - Cirkulær sendes til Enhver, som derom henvender sig til Bestyreren

JOHN R. SLACK.

Iver Larsen
følger udelukkende for Kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
Hatte, Huer, Støvler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
I Brødrene Gullifjongs forrige Store.
Decorah - - Iowa.

A. C. Smith, M. D.,
Dien- og Dre= Læge.
Decorah = = Iowa.

12te Uargang af „For Hjemmet“
(21de og 22de Bind)

indeholdende den udmærkede Fortælling „Familien Hældringen“ samt 15 mindre Fortællinger, foruden meget andet interessant Læsestof, (24 Hefter, 720 store Sider) sendes portofrit for \$2.00. („Familien Hældringen“ koster alene omtrent \$3.00 i Bogladen.)

Adresse: **R. Thronsdjen,**
Box 1014, Decorah, Iowa.

Ny Möbelhandel.

J. JACKWITZ.
DECORAH, IOWA.

Alle Slags Møbler, saavel simple som fine og elegante, sælges til Tidens billigste Priser. Reparationer udføres.

Ligkister hæves paa Lager. Begravelser besørjes.

Noget Rest-Exemplarer af

Socrates's Forsvarstale ved Platon

samt Fortællingen „To Søstre“ (8 Hefter af „For Hjemmet“ sendes tilsam men portofrit for 35 Cents.

Adresse **R. Thronsdjen,** Decorah, Iowa.

E. D. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,

Adams Block.

DECORAH IOWA

G. I. Wendling

forjærdiger

Kaleschevogne og Buggier
og forøvrigt alleslags Kjøretøier efter Bestilling.
Reparationer udføres.

Bertsted paa Hjørnet af Washington St. og Broadway.

Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Højskole for Gutter og Piger,
Northfield, Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er \$30.00 for Skoleaaret (10 Maaned) og for en Termin i Forhold. Koft billig.

Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren

Ch. N. Mohn, Northfield, Minn.

E. P. Haugen,

— Gier af —

Decorah Marble Works.

Water St. - - - DECORAH, IOWA.

Jeg har fittet mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenhuggere, har Landsmænd den Fordel, at de kan faa sin Inscription feilfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret Dhr. J. W. Hou, Thorvald Ropsland, O. G. Arnesen og M. W. Ridder.

E. P. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive mig samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og ieg skal da sende ham Tegninger med vedføjet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar, han uoelger, tilligemed Ordre og Inscription samt nærmeste Fragt-Office.

E. P. Haugen

S. O. WILSON, MERCHANT TAILOR,

Verksted tværs over for *Woolen Factory Store*,

DECORAH, - - - - - IOWA.

Et smukt Udvalg af Tøier til Klædninger just modtaget. Alt Arbeide garanteres.